

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, maalisk. 26 - Wed. March 26, 1997 FINNISH AMERICAN WEEKLY 93. vuosikerta Vol. XCIII No. 12 65 cents

Clinton hyväksyi Suomen Nato-option

Presidentti Bill Clinton ilmoitti huippukokouksen jälkeisessä tiedotustilaisuudessa hyväksyvänsä Suomen Nato-option.

Clinton kertoi Suomen presidentti Martti Ahtisaaren kertoneen hänelle, että vaikka Suomi ei olekaan pyrkimässä Naton jäseneksi tässä vaiheessa, niin Suomi haluaa säilyttää oikeuden tähän mahdollisuuteen.

"Tuen tässä asiassa Suomen linjaa täysin", sanoi Clinton.

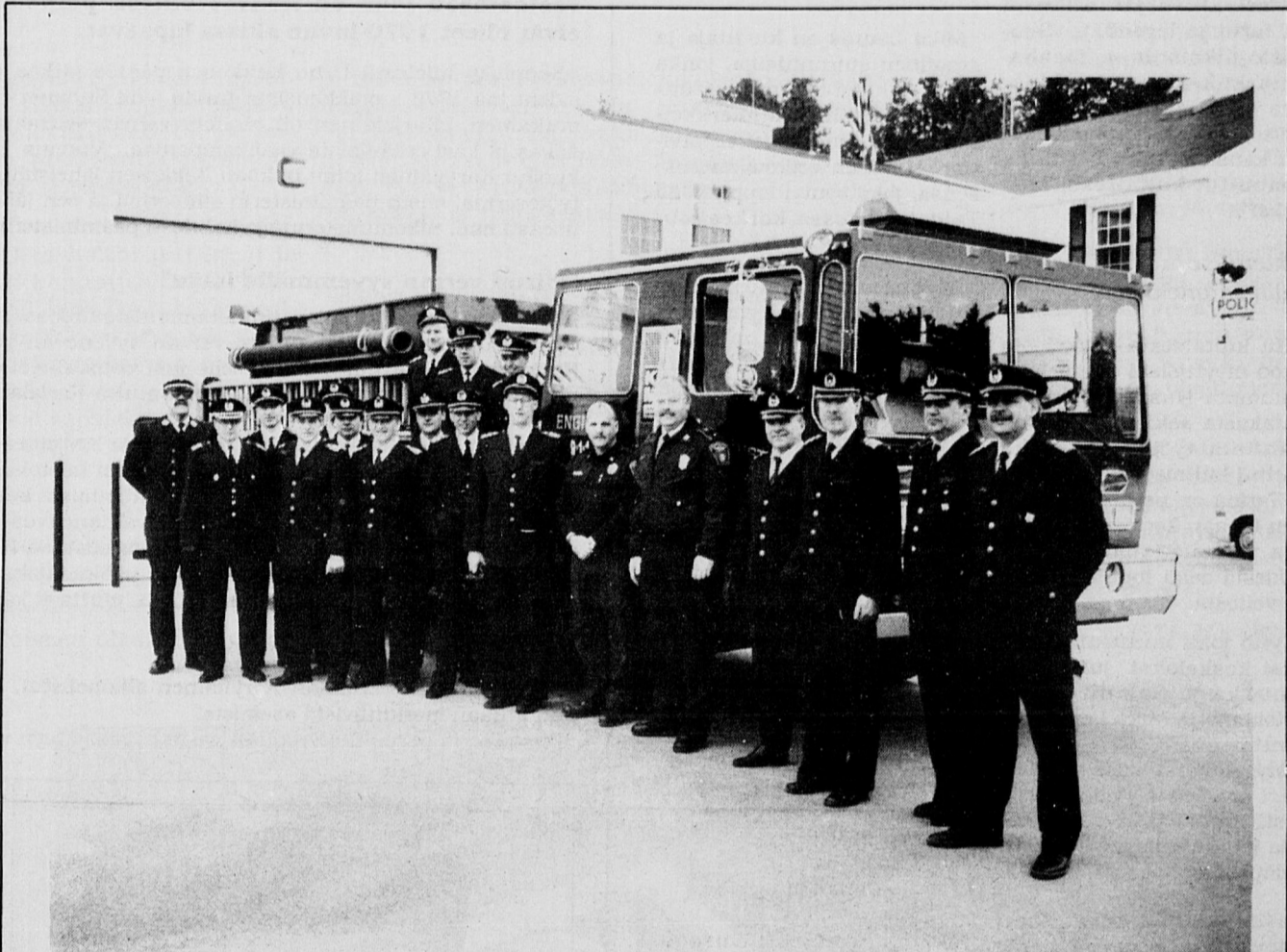
(Suomi-Seura)

Suomessa uusi liikenneministeri

Uusimaalainen kansanedustaja **Matti Aura** (kok), 53, seuraa maaherraksi nimitettyä **Tuula Linnaimaa**ta liikenneministerinä **Paavo Lipposen** (sd) viiden puolueen hallituksessa.

Aura on keskuskauppamarin toimitusjohtaja ja Suomen ensimmäinen kolmannen polven ministeri. Matti Auran isä **Teuvo Aura** (lib) toimi useaan otteeseen pääministerinä ja hänen isoisänsä **Jalo Aura** sosiaalidemokraattisena ministerinä ennen sotia.

(Suomi-Seura)

Opintomatalla Massachusettsissa

WESTMINSTER, MA - Kuopion Pelastusopiston päällystökurssi 2:n oppilaat tekivät äskettäin kymmenpäiväisen opintomatkan Yhdysvaltoihin vanhemman opettajansa Antti Mehdon johdolla. Kurssilaiset vierailivat Leominsterissä, Lunenburgissa, Westministerissä, Gardnerissa, Worcesterissa ja Bostonissa. Kuvassa ryhmä Westministerin palolaitoksella. Kuvassa mukana myös tšekäläisistä järjestelyistä vastannut Leominsterin varapalopäällikkö **William Ashton** (vasemmalla) sekä Westministerin palolaitokselta päällikkö **John Loiselle** (viides oik.) ja palomies **Kevin Nivala** (kuudes oik.). Enemmän opintomatkaa sivulla 5.

Suomen Kansallisteatteri 125-vuotias

Suomen Kansallisteatteri juhlii tänä vuonna 125. toimivuotiaan työn merkeissä. Juhlavuoden ohjelmisto pyrki toteuttamaan sitä ideaa, jonka varaan teatteri syntyi. Suomalainen teatteri perustettiin koko kansan teatteriksi, kaikille niille, jotka halusivat nähdä suomalaisen teatteriesityksen.

Teatterinjohtaja Marja-Liisa Nevala muistutti kauden avajaispuheessaan sen olleen radikaali ja provokatoorinen teko tilanteessa, jolloin esiintyi voimakasta vastustusta teatterin perustamista kohtaan. Vedottiin siihen, ettei ole olemassa

suomenkielistä näytelmäkirjallisuutta, näyttelijöitä eikä edes suomenkielistä yleisöä.

Vuoden 1997 ohjelmisto käsittää kotimaisia klassikoita, kuten maria Jotunin *Tohvelsankarin rouvan* ja syksyllä ensi-iltansa saavan Aleksis Kiven *Settemän veljestä*. Kotimaisena uutuuksena ohjelmistoon on tulossa Ilpo Tuomarilan *Mäntyrinta se oli. Kronikka 1944-1994. Tullko unelmista totta*. Ulkomaisia klassikoita on myös luvassa, kuten Strinbergin *Uninäytelmä* ja Brechtin-Wellin *Kolmen pennin ooppera*. (Suomi-Seura)

This week in

THE FINNISH-AMERICAN pages 8-14

RAIVA AJA

- 'Finns on the Prairie' update
- An interview with a remarkable woman: Helmi Terttu Ham
- English, Finnish reading of Edith Koivisto's *Natmailmottus* coming to Berkeley's Brotherhood Hall
- Harvard museum offering walking tour of Lapland

POSTIMERKIT

Tänä vuonna Euroopan postihallintojen yhteisen Euroopapostimerkkisarjan aiheena ovat tarut ja legendat. Suomessa julkaistiin 4. maaliskuuta kaksi postimerkkiä, jotka ovat Mika Launin kuvitusta vanhaan saamelaiseen kansansatuun "Tyttö joka muuttui kultaiseksi koskeloksi".

**Kuvitettu satu
tehtiin saamelaisille**

Satu kultaisesta koskelosta kertoo myyttisistä saamelais-hahmoista Naavisemosta ja Luhtakasta sekä Naavisemon kauniista tyttärestä, joka muuttui kultaiseksi koskeloksi. Tarina on perinteisten satujen tapaan kertomus hyvästä ja pahasta, valosta ja pimeydestä sekä lopulta oikeuden voitosta.

"Tyttö joka muuttui kultaiseksi koskeloksi" julkaistiin Anukka ja Samuli Aikion kertomana ja Mika Launin kuvittamana 1982. Satu ilmestyi samanaikaisesti viidellä eri saamen kielellä ja norjaksi, ruotsiksi ja suomeksi. Kirja tehtiin erityisesti saamelaislapsia ajatellen.

Postimerkkien kuva-aiheet kertovat Naavisemon tyttären lumoamisesta sekä kuninkaanpojan yrityksistä murtaa talka.

**Sadun kuvitus
syntyi lopputyönä**

Mika Launis on kuvittaja ja graafinen suunnittelija, jonka töitä julkaistaan nyt ensimmäisen kerran postimerkkeinä. Kultaisen koskelon kuvitus on hänen esikoiskuvituksensa, joka syntyi lopputyönä Taideteollisessa korkeakoulussa 1980.

Myöhemmin Launis on kuvittanut toistakymmentä kirjaa. Lisäksi hän on tehnyt paljon kuvitustöitä muun muassa Helsingin Sanomille. Launis on palkittu monista töistään, viimeksi Rudolf Koi-vu -palkinnolla, jonka hän sai kuvittamastaan Antti Puuhaara -kansansadusta.

Mika Launin työt on postimerkeiksi toteuttanut taiteilija Pirkko Vahtero, joka on piirtänyt myös ensipäiväleiman Launin aiheen pohjalta.

Julkaistavien merkkien maksuarvot ovat 3,20 ja 3,40 markkaa ja painokset neljä ja kaksi miljoonaa markkaa.

**Metsäjänksitä
ja maksimikortti**

Samanaikaisesti Europpamerkkien kanssa julkaistiin

jatkuu sivulla 4

Tutkija Jukka Seppinen: "Onneksi Ahti Karjalaisesta ei tullut presidenttiä"

Ahti Karjalaisen poliittisen elämäkerran kirjoittanut **Jukka Seppinen** arvioi, että oli onneksi sekä Suomelle että Karjalaiselle itselleen, ettei tästä tullut presidenttiä.

Tohtoriksi Karjalais-aiheesta väitellyt Seppinen sanoo juuri julkistetussa kirjassaan, että merkit siitä, olisiko Karjalainen presidenttinä kyennyt vastaamaan idän eli Neuvostoliiton paineisiin, eivät olleet 1970-luvun alussa lupaavat.

Seppisen mielestä Urho Kekkosen päätös jatkaa presidenttinä 1973 - poikkeuslain turvin - oli Suomen edun mukainen. Karjalainen oli tuolloin vahvin seuraajaehdokas ja kävi eräänlaista vaalikampanjaa. Vuonna 1990 kuollut Karjalainen toimi pitkään Kekkosen läheisimpänä työtoverina, ensin pääministerin sihteerinä ja sen jälkeen useasti mm. ulkoministerinä ja kahdesti pääministerinä.

"Piirun verran syvemmälle itään"

Seppinen sanoi kirjansa julkistamistilaisuudessa, että Karjalainen olisi presidenttinä mennyt ehkä "piirun verran syvemmän ystävyyspolitiikan suuntaan" Kekkoseen verrattuna. Kekkoseen neuvostosuhteet ja luottamus olivat Seppisen mukaan enemmän taktinen kysymys, mutta Karjalaisen johdolla Suomi olisi ollut opillisempi.

Seppinen selvittää kirjassaan Kekkosen ja Karjalaisen välirikkoa, jonka hän ajoittaa juuri 1970-luvun alkuun ja aikaa, jolloin taistolaiskommunismi oli huipussaan ja Neuvostoliitto esitti YYA-sopimuksen jatkamista kesken sen voimassaolon.

Julkistamistilaisuudessa läsnä ollut valtioneuvos **Johannes Virolainen** ajoitti välirikon 1960-luvun puolelle. Hänen mukaansa Kekkosen torjui vuonna 1967 Karjalaisen nostamisen Suomen Pankin pääjohtajaksi sanomalla, että tämä oli hyvä kakkosmieheksi, joka tekee mitä teetetään, mutta ei käy ykkösmieheksi.

Pudotus johti alkoholismiin

Seppisen kirjan mukaan Karjalainen alkoholistui, koska ei kestänyt pettymystä pudottuaan merkittävistä asemista.

Elämäkerta perustuu Seppisen vasta hyväksytyyn väitöskirjaan, jossa käsitellään

Tutkija Jukka Seppinen pitää vuoden 1973 poikkeuslakia Suomen edun mukaisena. Ahti Karjalainen kävi jo tuolloin kampanjaa päästäkseen Kekkosen seuraajaksi.

Suomen Efta-jäsenyyssuosteluja 1960-luvun alussa. Väitöksessään Seppinen nosti merkittäväksi osoitukseksi Karjalaisen neuvostosuhteista kirjeen, jossa tämä oli vakuuttanut Suomen antavan Eftan jäsenenäkin suosituimmusaseman ulkomaankaupassaan Neuvostoliitolle, vaikka Efta ei tätä hyväksynyt.

Karjalaisesta kirjan kirjoittanut tohtori **Jukka Tarkka** piti julkistamistilaisuudessa Seppisen arviota kirjeen merkityksestä liian ylitseampuvina.

(Demari)

RAIVA AJA

ISSN 1059-4779

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Periodicals postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the last week of July, the first week of August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
POSTMASTER: Send address changes to Raivaaja, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822
FAX 508-343-8147

Subscription rates:
USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00; 3 mo. - \$16.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$33.00; 6 mo. - \$25.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Nimipäivät

Maaliskuun 26 p., Manu,
Immanuel, Manne, Immo
Maaliskuun 27 p., Sauli, Saul
Maaliskuun 28 p., Armas
Maaliskuun 29 p., Joonas,
Jouni, Joni, Jooni
Jonne, Jonni
Maaliskuun 30 p., Usko
Maaliskuun 31 p., Irma,
Irmeli
Huhtikuun 1 p., Raita, Pulmu
Huhtikuun 2 p., Pellervo
Huhtikuun 3 p., Sampo
Huhtikuun 4 p., Ukko
Huhtikuun 5 p., Irene, Irina,
Ira, Iro
Huhtikuun 6 p., Vilho, Ville,
Viljami, Vilhelm, Villi
Huhtikuun 7 p., Allan, Ahvo
Huhtikuun 8 p., Suoma,
Suometar

Exchange rate

March 19, 1997

1 Finnish mark = US \$.1978
1 US \$ = 5.0545 FIM

Foreign exchange, New York prices.
Rates for trades of \$1 million minimum.

MUISTA

testamentissasi
RAIVA AJAA!
Siten turvaat
suomalaisten perinteiden
jatkuvuuden.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1997: \$2,714.40

Arne Äijälän muistolle
Armas A. Äijälä, Lake Worth, FL \$25.00

Herbie Ruotsalan muistolle
Ellen Jaakkola Wäänänen
Mountain View, CA \$25.00

Kiitos lahjoittajille!

Presidentti Bill Clinton ja Venäjän presidentti Boris Jeltsin loivat myönteistä tunnelmaa perjantain huippukokoukselleen isäntämaana toimineen Suomen presidentti Martti Ahtisaaren tarjoamilla illallisilla torstaina.

Osapuolet levittivät myönteisiä viestejä jo aiemmin maltillisissa julkisilla lausunnoilla, vaikka erimielisyyksien varsinkin länsiliitto Naton itälaajentumisesta todettiin olevan yhä syviä.

Clinton sanoi illalla "hyvin rohkaisevaksi" sopuisaa lausuntoa, jossa Jeltsin tähdensi jatkuvan yhteistyön tarvetta saapuessaan Helsinki-Vantaan lentoasemalle.

"Luulen, että saamme jottaikin aikaan", Clinton sanoi.

Kremlin tiedottajan mukaan illallinen "sujuu hyvässä, optimistisessä ilmapiirissä".

"Presidentit uudistivat heti tuttavallisen yhteytensä ja illallisilla vitsailtiin paljon. Huulta heitettiin myös presidenttien terveydestä", hän lisäsi.

Päivän mediatapahtuma oli Clintonin saapuminen. Hänet laskettiin erikoiskoneestaan maankamaralle Finnairin huoltopalvelun auton kontissa. Clinton joutui polvivammansa takia myös käyttämään Yhdysvalloista tuotua erikoisautoa.

Onneksi ja terveydeksi"

Presidentti Martti Ahtisaaren tarjoamalle illalliselle oli kutsuttu mm. ulkoministeri Madeleine Albright, suurlähettiläs Derek Shearer, Venäjän ulkoministeri Jevgeni Primakov, Venäjän suurlähettiläs Ivan Abolmov, Venäjän varapääministeri Oleg Davidov, Suomen pääministeri Paavo Lipponen, ulkoministeri Tarja Halonen, valtiovarainministeri Sauli Niinistö, Eurooppa- ja ulkomaankauppaministeri Ole Norrback, kulttuuriministeri Claes Andersson, ympäristöministeri Pekka Haavisto sekä maa- ja metsätalousministeri Kalevi Heikkinen.

Illallisella presidentti Ahtisaari sanoi vierailleen toivovansa, että Eurooppa kehittyisi kylmän sodan päättymisen jälkeen turvallisuusalueeksi, jossa kukaan ei uhkaa ketään eikä kukaan tunne olevansa uhatuna.

Clinton ja Jeltsin liennyttivät kiistaa jo ennen neuvotteluja

Erimielisyys Naton laajentumisesta itään sopuisista sanoista huolimatta syvä

Ahtisaari kohotti kunniavierailleen maljan "Teidän, presidentti Jeltsin, ja Teidän, presidentti Clinton, onneksi ja terveydeksi".

Illan menu oli seuraava: Kirkas hanhi-tattillemi ja porkkanapiirakat, kylmä-savulohitimbaali lehtipersiljakastikkeen kera, metsäsienillä kuorrutettu poronsatula sekä riistakastike ja päätteeksi suomalainen jälkiruokatarjotin.

Ulkoministerit tapasivat

Suomen ulkoministeri Tar-

ja Halonen tapasi yhdysvaltalaisen virkakisarensa Madeleine Albrightin, jonka neuvotteluasennetta Halonen tyytyi kuvailemaan "varmaksi ja päättäväiseksi".

Halosen mukaan Suomi on ottanut tietoisin riskin isännöidessään huippukokousta, jonka lopputulos saattaa kylmentää Yhdysvaltain ja Venäjän suhteet.

"Jos ei ota riskejä, ei voi myöskään päästä eteenpäin", Halonen totesi.

Amerikkalaisen NBC-televisioyhtiön toimittajat olivat

käyneet Helsingissä huippukokouksen edellä tutkatlemassa millaisessa maassa huippukokous oikein pidetään.

Halonen kertoi heille antamassaan haastattelussa, että suomalaiset ovat ylpeitä ja tyytyväisiä siitä, että suurvaltajohtajat päättivät tavata heidän maassa.

"Ja tietysti myös sen, että olemme kiinnostuneita siitä mitä he keskustelevat, koska he puhuvat Naton laajentumisesta ja muista asioista, jotka vaikuttavat Euroopan turvallisuuteen."

Toinen kysymys, mikä

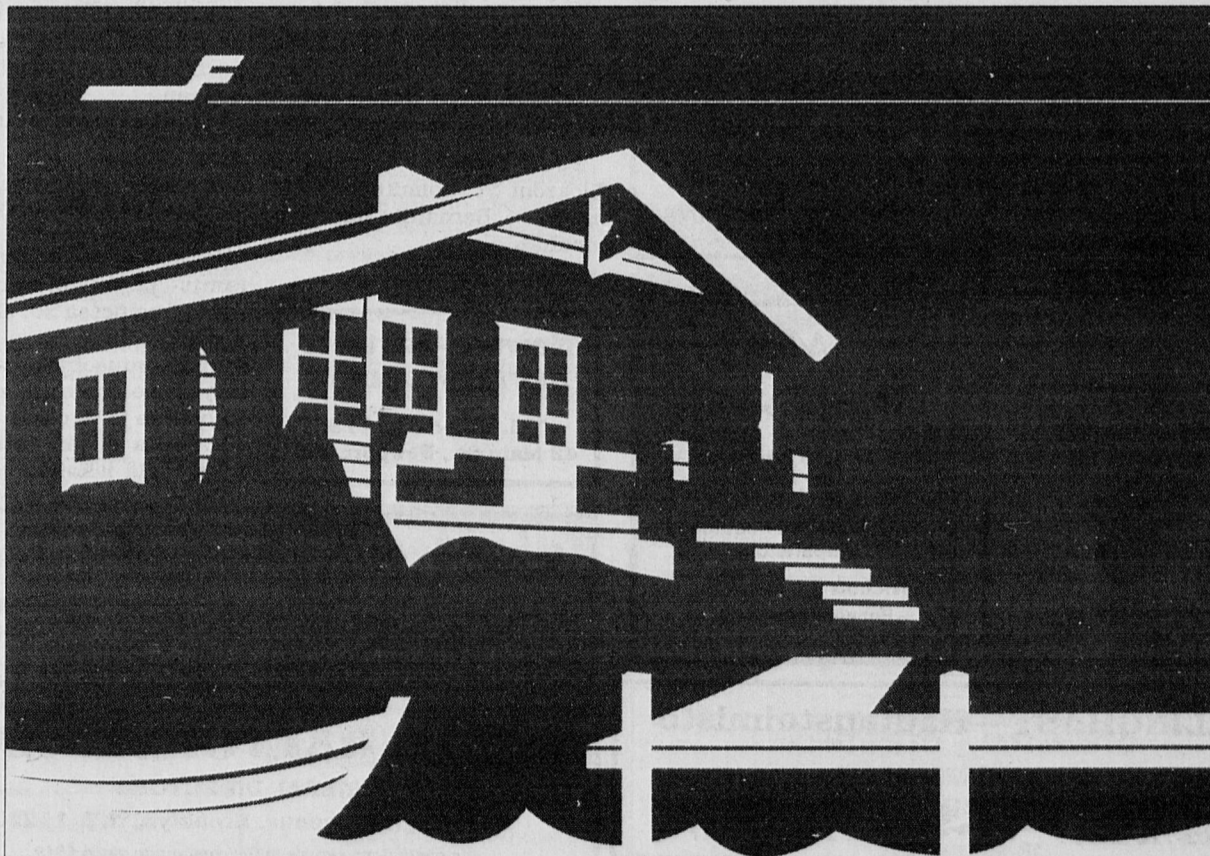
amerikkalaisia kovasti kiinnosti oli se, että ministeri Halonen sattuu olemaan nainen. Halonen kertoo, että amerikkalaiset pitivät hyvin poikkeuksellisenä sitä, että heidän oma ulkoministerinsä on nainen. Heitä kuitenkin muistutettiin, että paitsi Suomessa, myös Ruotsissa ja Turkissa on naisulkoministeri. Italiallakin on ollut omansa. Nainen ulkoministerinä on kuitenkin yhä melkoinen harvinaisuus.

"Ei meillä kyllä pahemmin ole jonoa naistenhuoneeseen", Halonen kiteyttää.

Häntä huvitti amerikkalaisten ihmetys, miksi suomalaiset äänestävät naista. Yhtä hyvin hänen mielestään voisi kysyä, miksi ihmiset äänestävät miestä.

Paitsi historialliset syyt, myös naisten käytännöllisyys ja itsenäisyys ovat Halosen mukaan syitä suomalaisten naisten menestymiseen politiikassa.

(STT, HS, Demari)

SPRING AND SUMMER IN FINLAND BEGINS HERE.

Summer in Finland begins at a summer place. We know because we never forget our roots in Finland.

So, if you're planning a trip to Finland to visit family or friends this spring or summer, make it a trip to remember. From the moment you plan your trip, until a reservation is made and you return home really satisfied, Finnair strives to make your trip to be all you want it to be.

That's why our reservationists are quick and knowledgeable, our airport staff specially selected and trained, our onboard service award-winning and our aircraft modern MD-11's with true, wide-body comfort.

It's also why we offer excellent connections to throughout Finland and the rest of Scandinavia and beyond.

For information and reservations, call your professional travel agent or Finnair.

1-800-950-5000.

Uncommon concern for the individual

Kuolleita

Frederick S. Honkala

ST. MARY'S CITY, MD - Frederick Saul "Fred" Honkala, 77, kuoli maalisk. 9, 1997 St. Mary's Nursing Center'ssä Leonardtownissa.

Hän oli syntynyt marrask. 30, 1919 West Concord, NH:ssä Walter ja Anna (Tolvanen) Honkalan poikana.

Honkala oli geologi koulutukseltaan ja oli suorittanut alan tutkinnot University of New Hampshire, University of Missouri ja University of Michigan yliopistoissa.

Edesmennyt oli toiminut University of Montana-Missoulan geologian laitoksen esimiehenä ja Graduate Schoolin dekaanina; National Science Foundationin Advanced Science Education ohjelman johtajana; Yankton Collegin presidenttinä; St. Mary's Collegin opettajakunnan dekaanina; American Geological Institutin toiminnanjohtajana; tiedoneuvonantajana Montanan senaattori John Melcherille; sekä Virginian osavaltion kalvosivastion vanhempana tiedemiehenä. Hän oli myös liittohallituksen intiaaniastoiden vallo-

kunnan jäsen.

Sotilasarvoltaan hän oli kapteeni.

Honkala oli muuttanut St. Maryn alueelle 1972 Missoulasta (MO). Hän kuului Trinity Episcopal seurakuntaan ja Pi Kappa Alpha oppilaskuntaan ja oli American Association of Petroleum Geologists seuran 50-vuotinen jäsen.

Kaipaamaan jäi puoliso Rose Marie Fraber Honkala; kolme lasta, Eric Ethan Honkala, Somonauk, IL, Lisa Louise Beverly, Manassas, VA ja Karl Frederick Honkala, St. Mary's City; kaksi veljää, Adolf Honkala, Midlothian, VA ja Rudolf Honkala, Bethel, ME; ja neljä lastenlasta.

Hautajaiset pidettiin Trinity Episcopal kirkossa. Hautausmaahan seurakunnan hautausmaahan.

Vainajaa voi muistaa lahjoituksella: Trinity Episcopal Church, P.O. Box 207, St. Mary's City, MD 20686 tai Fred S. Honkala Fund, c/o University of Montana Foundation, P.O. Box 7129, Missoula, MO 59807-7159.

Eino J. Barholm

FITCHBURG, MA - Eino J. Barholm, 82, 506 Mechanic St., kuoli maalisk. 13, 1997 University of Massachusetts sairaalassa Worcesterissa auto-onnettomuudessa saamiinsa vammoihin. Hän jäi auton alle ylittäessään katua kotiovensa edessä maaliskuun 7. päivänä.

Hän oli syntynyt lokak. 22, 1914 Fitchburgissa John H. ja Mary M. (Linde) Barholmin poikana ja oli asunut paikkakunnalla koko ikänsä. 1933 hän sai päästötodistuksen Fitchburg High Schoolista.

Barholm oli työskennellyt yli 40 vuoden entisissä Crocker-Burbank ja Weyerhaeuser paperitehtaissa ennen kuin jäi eläkkeelle 15 vuotta sitten.

Edesmennyt harrasti postimerkkien keräilyä ja kuului American Philatelic Societyyn.

Kaipaamaan jäi tytär Rebecca Wolfgang, New Castle, PA; veli Robert R. Barholm, Covina, CA; kolme siskoa, Helen Goguen ja Nathalie J. Barholm, kumpikin Fitchburg ja Amy Carlson, Cape Elizabeth, ME; ja yksi lapsenlapsi.

Hänen puolisonsa Catherine M. (Kelleher) Barholm kuoli 1993.

Neljä veljää ja kolme siskoa oli kuollut aikaisemmin.

Bosk Funeral Home, 85 Blossom St., toimitti hautausmaahan St. Bernardin hautausmaahan.

Laura S. Emma

NEW IPSWICH, NH - Laura S. (Mäki) Emma, 86, Temple Road, kuoli maalisk. 4, 1997 kotonaan sairauden murtaamana. Hän oli 1958 kuolleeseen Philip Emman leski.

Hän oli syntynyt heinäk. 30, 1910 Milfordissa Charles ja Annie (Oja) Mäen tyttärenä ja oli asunut suurimman osan elämästään New Ipswichissä.

Edesmennyt oli työskennellyt 25 vuoden ajan tarkastajana entisessä Tricnit Hosiery Mill tehtaassa ja myöhemmin

myyjänä entisessä Tricnit Industries Inc.:ssä. Sitä seurasi 15 vuotta entisessä Phil's Marketissa New Ipswichissä.

Kaipaamaan jäi poika Philip A. Emma ja tytär Norma L. Spiker, kumpikin New Ipswich; kuusi lastenlasta; yhdeksän lastenlasten lasta; yksi lapsenlapsen lapsenlapsi; veli Erving Nelson, Andover; sekä sisarusten lapsia.

Hautaaminen Central hautausmaahan myöhempänä ajankohtana.

Ester Kleimola

VALHALLA, NY - Ester (Mäkinen) Kleimola, 96, kuoli maalisk. 11, 1997 Westchester County Medical Center'ssä.

Hän oli syntynyt maalisk. 9, 1901 Suomessa Nikolai ja Sannakaisa (Saha) Mäkisen tyttärenä.

Yhdysvaltoihin hän saapui 1923, asettuen ensin Fitchburgiin (MA) ennen kuin muutti miehensä kanssa Michiganiin. Hän palasi Fitchburgiin 1944 asuen paikkakunnalla monia vuosia ennen kuin muutti Hawthorneen ja viisi vuotta sitten Valhallaan.

Fitchburgissa asuessaan

edesmennyt oli työskennellyt kodinhoitajana. Hän kuului Fitchburgin Suomalaiseen Kultaisen Iän Kerhoon, ja harrasti virkkaamista ja puutarhanhoitoa.

Kaipaamaan jäi tytär Ethel Anttila, Hawthorne; sisko Lilja Pernaa Suomessa; kaksi lastenlasta; ja sisarusten lapsia Suomessa.

Puoliso Anton Kleimola kuoli 1948. Kaksi veljää ja kaksi siskoa oli myös kuollut aikaisemmin.

Hautaaminen Forest Hill hautausmaahan Fitchburgissa.

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä
BOLSTER
Monumental Works
DAVID J. PRATT omistaja
Route 26, Oxford, Maine
Puh. 207-743-2673

Smith Funeral Home, Inc.
Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors
69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 508-632-0377

MOORCROFT
HAUTAUSTOIMISTO
31 Myrtle Ave., Fitchburg, MA
Puh. 508-343-7137
Ystävällinen palvelu
PYSÄKÖINTITILAT
Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

May
Funeral Service
HAUTAUSTOIMISTO
RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle
85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

Newton-Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO
Tel. 603-863-2113
42 Main St., Newport, NH

Robert H. Auchmoody Funeral Homes, Inc.
Poughkeepsie, NY Hopewell Junction, NY Fishkill, NY
452-1680 221-9234 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 203-774-3284

Central Village, Conn.
Tel. 203-564-2147

Bosk
Funeral Home
85 Blossom Street
Fitchburg, MA 01420
(508) 342-3635

Ashburnham
Funeral Chapel
33 R. Main Street
Ashburnham, MA
(508) 827-5700

John A. Bosk, Sr. John A. Bosk, Jr.
Donald G. Dufault
Registered Directors

MEMBERS OF LOCAL AND INTERNATIONAL ASSOCIATIONS TO SERVE YOU WORLD WIDE.

LOCAL MEMBER CREMATION ASSOCIATION OF NORTH AMERICA
PRE-PLANNING AVAILABLE TO SUIT EVERY NEED FUNDED THROUGH:
• BANK TRUSTS • LIFE INSURANCE
• ASSOCIATION CANADO-AMERICAINE • ACO INSURANCE

AT-NEED SERVICES • CHURCH • CHAPEL • CEMETERY • RESIDENCE
SERVING ALL FAITHS

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

Sawyer-Miller-Masciarelli
Funeral Homes, Incorporated

129 Elm Street • 123 Main Street • 3 Massachusetts Ave.

Fitchburg Westminister Lunenburg

Directors:

Henry J. Masciarelli John F. Masciarelli Michael D. Masciarelli

Howard J. Miller Ina A. Davidson-Carey

508-345-6778

Fax 508-345-5886

Also Serving Ashby, Ashburnham, Hubbardston

Massachusetts
Funeral
Trust

MFA
Massachusetts Funeral Directors Association

and Princeton

FORE
THOUGHT.

Naton kone vierailulle

Naton Awacs-tyyppinen johtamis- ja valvontakone vieraillee Suomessa 20. elokuuta. Vierailu on osa liiton rauhan-kumppanuusohjelmaa. Kone käy myös muun muassa Ruotsissa ja Virossa.

Vierailu ei jää vain käynniksi, sillä isäntien edustajat

pääsevät tutustumaan koneen laitteistoon ja lyhyelle lennolle.

Awacs-koneita käytetään operaatioalueen valvonnassa ja johtamisen tukena, eikä niissä ole aseistusta.

Suomalaiset ovat kiinnostuneita koneista, koska ilmasta tapahtuvan valvonnan ja johtamisen merkitys on tullut yhä tärkeämmäksi rauhan-turvaamisessa.

(Demari)

POSTIMERKIT...
jatkoa sivulta 2

2,80 markan arvoisen, taitella ja Pirkko Juvonen-Valtosen suunnittelema postimerkki, joka esittää kahta metsäjänistä.

Päästäisaiheisissa merkeissä talviasuiset jänikset on sijoitettu lumiseen maisemaan. Talvella metsäjänis on korviensa mustia kärkiä lukuunottamatta täysin valkoinen. Kesällä se on harmaanruskea.

Jänismerkkiä on painettu kolme miljoonaa kappaletta. Myös ensipäiväkuori ja -leima ovat Juvonen-Valtosen suunnittelema, samoin maksimikortti, jonka Maksimifilatelitit-yhdistys on valmistuttanut.

Korttiin käytettävä ensipäiväleima esittää jäniksen jälkeä.

Maaliskuussa sataa lapsia

Helstingin Sanomissa olleen kirjoituksen mukaan tilastot osoittavat, että maaliskuun kahden viimeisen ja huhtikuun kahden ensimmäisen viikon aikana syntyy eniten suomalaisia. Tilanne on ollut sama vuosikymmentien ajan, ja syynä pidetään keskikesän valoisia öitä...

Seurakuntien uutisia

Fitchburg, MA

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radiohartausharjotus HYVÄT UUTISET lähetetään joka sunnuntai- tai maanantai-iltana WEIM am 1280, Fitchburg, klo 8:45.

Huhtikuun hengelliset tilaisuudet pidetään 13. ja 27. päivinä klo 2 i.p. Elm St. Lähetyskirkossa. Mukana pastori Mikko Tervo. Tervetuloa!

Tiedusteluja seurakunnan toiminnasta voi tehdä 343-9659.

Elm St. Lähetysseurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntai- tai maanantai-iltana klo 9:30 aamulla. Pastori John Buczynski saarnaa. Pikkulapsille on järjestetty hoito jumalanpalveluksen ajaksi.

Kellokuoro kokoontuu maanantai-iltana klo 7:00. Kirkkokuoro harjoittelee tiistai-iltana klo 6:45.

Hartaustilaisuus keskiviikkona klo 2:00 iltapäivällä.

Messiah Lutheran seurakunta

Kiirastorstaina, maalisk. 27. p:nä klo 6:30 ill. englanninkielinen jumalanpalvelus.

Pitkänäperjantaina, 28. p:nä englanninkielinen erikoisjumalanpalvelus klo 7:30 ill.

Pääsiäisenä, 30. p:nä suomenkielinen jumalanpalvelus klo 8:15 aam. Englanninkielinen jumalanpalvelus klo 10:30. Kahvitarjoilu niiden välissä. Ei pyhäkoulua.

New Ipswich, NH

Apostolic Lutheran kirkko, 117 Goen Road, järjestää erityiset pääsiäisenä jumalanpalvelukset palmusunnuntain ja pääsiäissunnuntain välisenä aikana.

Vierailuvina puhujina toimivat Erling Wallivaara Ruotsista ja David Lappi Michigasta.

Aikataulu on seuraava: Keski- ja loppuviikolla 26. päivänä klo 7:30 illalla (Ashburnham, MA).

Torstaina, 27. päivänä klo 7:00 illalla.

Pitkänäperjantaina, 28. p., klo 2:00 ip. ja 7:00 illalla.

Pääsiäissunnuntaina, 30. p., klo 10:30 aam., 2:30 ip. ja 6:00 illalla.

WESTMINSTER, MA - Suurin yllätys Kuopion Pelastusopiston päällystökurssi 2:n oppilaille heidän Massachusettsiin tekemällään opinto- ja tutustumismatkalla oli tšekäläisten palolaitosten miehistöjen vahvuus.

"Miehistöä on täällä kolme kertaa enemmän kuin Suomessa", kerrottiin reporterille ryhmän vieraillessa Westminsterissä, missä heille esiteltiin palolaitoksen pelastustoimia.

Opiston vanhempi opettaja Antti Mehto kertoi kurssilaisien opinto-ohjelmaan varatun viikko opiskeluaikaa ulkomailla. Oppilaat saavat itse laatia matkakohteensa ja ohjelmansa, mikä vaatii koulun hyväksymisen.

Tarkoituksena on tutustuttaa kurssilaiset pelastustoimintaan muissa maissa, jotta he saisivat virikkeitä kotiin vietyväksi. Yksityiskohtia sitten koetetaan hyödyntää kotimaassa.

Matkaan liittyvät kustannukset kurssilaisien tulee kuitenkin maksaa itse. Täällä maaliskuun 14. - 22. päivinä vierailleet 15 oppilasta olivat kartuttaneet matkakassansa vaativaa ammattiaan koskevan lehtisen ilmoitustuloilla.

Tšekäläisenä yhteyshenkilönä kurssilaisilla oli Leominsterin varapalopäällikkö William Ashton, joka oli Kannuksessa syntyneen vaimonsa Sirkun avulla tutustunut samalta paikkakunnalta kotoisin olevaan kurssinvanhimpaan Esko Jokisaareen.

Ashtonin avulla oli laadittu ohjelma, mihin kuului tutus-

Westminsterin palopäällikkö John Loiselle (vas.) vastaanottamassa kurssilaisien kirjalahjan Antti Mehdolta, opiston vanhemmalta opettajalta.

Virikkeet pelastusopistolaisten opintomatkan tuliaisina

tumiskäyntejä Leominsterin, Lunenburgin, Westminsterin ja Gardnerin palolaitoksille. Kurssilaiset tutustuivat myös palohälyttimiä valmistavan Simplexin tehtaaseen.

Tältä matka jatkui Bostoniin, missä ohjelmassa oli käynti Massachusettsin osavaltion palomiesakatemiaan, vierailu Bostonin palolaitokseen sekä valtakunnalliseen paloturvayhdistykseen.

Aikaa jäi myös jääkiekko-ottelulle ja Bostonin turistinähtävyyksien katseluksi ennen kotimaahan paluuta.

Vuoden 1996 tammikuussa neet kurssilaiset olivat iältään päällystööpönselunsa aloitta- jatkuu sivulla 16

Tšekäläisenä yhteyshenkilönä toimi Leominsterin varapalopäällikkö William Ashton (takana kesk.).

NORTH-END
SUBARU-MAZDA
Rte. 13, Lunenburg
(508) 582-4911 • 1-800-548-6699
ISUZU-SUZUKI
525 John Fitch Hwy., Fitchburg
(508) 345-1011 • 1-800-345-SAVE

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina
maalisk. 29. p:nä
klo 8 - 12 yöllä

D. Wells Duo soittaa

Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Saima

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

CHOICE
INSURANCE AGENCY, INC.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Tel. 508-343-4853
Eino E. Niinimäki

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILJOITA

HUHTALA OIL CO.

198 PATRIOTS ROAD, EAST TEMPLETON

- Our own service department to our customers
- New customers always welcome
- Our third generation

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

Monipuolinen 50-vuotisviikko

Suomi Talolla

ANJA LAURILA
HYPOLUXO, FL

Amerikan suomalainen Turistiklubi Lantanassa juhli 50-vuotista taivaltaan Suomi Talolla monin tavoin.

Juhlaviikon avajaistanssit 8. maaliskuuta vetivät salin täyteen väkeä. Suomesta vierailleva Svengarit-orkesteri takasi reippaan tahdin. Juhlaviikon sunnuntai oli omistettu Floridan Karjalaiset-seuran talvisodan päättymisen muistojuhlalle, jonka jälkeen Karjalaiset tarjosivat hienot juhlakahviaiset.

Maanantaina 10. pv oli Suomi Talon huvitoimikunnan järjestämä erikoinen ilta. Paljon Suomi Talolla toimiva herrasmies Martti Pitkänen selosti aluksi Turistiklubilla esitettyjen näytelmien historiaa ja viihdetoimintaa vanhoilta ajoilta.

Asusteet entisistä näytelmistä salin näyttämölle oli aistikkaasti sommitellut Lea Pitkänen. Täällä vierailleva lausuntataiteilija Eva Paski esitti vanhaa suomalaista huumoria, jossa hän kuvasi mm. pyykkärimummon todellista elämää. Paskin lausunta teki täällä todelliseksi monta tuttua elämäkokemusta koti Suomesta.

Tällä suomalaisalueella paljon näytelmiä tuottanut Ari Lainetta ja edesmennyttä Frank Lampea muisteltiin lämpimän sanoin. Näytelmistä olleita henkilöitä esiteltiin hauskein pikkukohtauksin,

Suomi Talon puheenjohtaja Kalle Nikula (kesk) ympärillään keittiön ahkeria emäntiä, jotka tarjosivat päivällisen ja mahtavan juhlakakun.

Kuva: Anja Laurila

joista povariakka oli erittäin luonnollinen ja niin olivat muutkin osissa olleet.

Juhlaviikko jatkui Saarijärven Kansantanssin Ystävien esityksellä. Ryhmän tytöt ja pojat osoittautuivat myös hyviksi näyttelijöiksi, sillä he esittivät perinnenäytelmän "Elämää maalaismaisemissa" molemmilla seuraintaloilla täällä. Anttilan torpassa tapahtui paljon ja vauhdikkaasti. Näytelmä oli suuren yleisön mielestä yksi parhaita täällä esitettyistä pitkiin aikoihin.

Hartaat vanhanaikaiset

tanssit olivat mieluista ja rauhoittavaa katseltavaa. Niissä oli arvokkuutta ja samalla keväistä raikkautta. Tulipa mieleen kuinka paljon kauniimpia vanhanaikaiset tanssit ovat nykyajan metelöivän menon rinnalla.

Vantaan Laulu ja sen seniorikuoro Oltermannit toivat nautintorikasta viihdettä juhlivalle seuralle monena iltana.

Juhlasalissa nautittiin pito-päivällinen, jonka valmistivat talon omat emännät. Sen kruunasi valtava sinivalkoinen 50-vuotiskakku kahviaisineen.

Pääjuhlaa vietettiin sunnuntaina 16. maaliskuuta, jolloin juhlasali täyttyi yleisöstä ääriään myöten. Ulkona liehuivat tervetuliaisiksi Suomen ja Amerikan liput juhlan kunniaksi.

Täällä vierailivat soittajat ja tanhuajat olivat mukana ohjelmanumerossa. Osmo Kärnerä toimi miellyttävänä juontajana ja seuran puheenjohtaja Kalle Nikula lausui tervehdyssanat.

Lähetystöneuvos Aapo Pöhlö Washingtonista piti juhlapuheen, jossa hän käsitteli mm. Suomen siirtolaisten ja

Yhdysvaltain ja Suomen suhteita sekä eroja nyky Suomen ja 50 vuoden takaisen Suomen välillä. Hän mainitsi mm., että Turistiklubi on elänyt Suomen nousun kauden ja USA on ollut Suomea tuke-massa monin tavoin.

"Perusarvoissa on Suomella ja Yhdysvalloilla paljon yhteistä", lopetti lähetystöneuvos Pöhlö.

Eino Grön lauloi Poku Tarkosen taitavan säestyksen kera ja lausuntataiteilija Eva Paski esitti kansanrunoutta.

Kalle Nikula esitteli seuran nykyisen johtokunnan. Musiikkineuvos Toivo Korhosen johtama Oltermannit-kuoro lauloi kolme laulua ja kauniisti sointuvat esitykset päättyivät juhlalliseen Finlandia hymniin.

Suomi Talon oman uuden lipun vihkimisen toimitti pastori Wilbert Törmälä, ja valkosini-vihreä, mäntsäläläisen Heikki Sundellin suunnittelema lippu asetettiin kunnia-paikalle.

Seuran puheenjohtaja Kalle Nikula mainitsi kiitollisena, että suomalainen kallis perinne ei saa tältä alueelta vielä pitkään sammua.

Seurojen tervehdykset aloitti Sakari Linna, joka yhdessä Mauno Laurilan kanssa luovutti puheenjohtajalle Linnan hyväntekeväisyysjuhlien Suomi Talon osan \$3166.03. Suomi Talolla ja sen ulkopuolella toimivat suomalaiset seurakirkot toivat onnitte-lunsa, mukaanlukien kanadalaiset seurakirkot, jotka ovat Suomi Talon ystäviä.

Huomattavia lahjoituksia rakennusrahastoon tuli mm. Thor ja Saimie Söderholmilta ja Floridan Karjalaseuralta.

Saarijärven Tanhuajat esittivät lopuksi reippaita kansantanssijoukkoja. Finnairin edestakaisen Suomi matkan voitti entinen Suomi Talon valtuutettu Yrjö Keskitalo ja muita arpavoittoja saivat paikalliset asukkaat Eino Nepponen, Almo Travel, John Kemppi ja Ingrid Olsen.

Suomi Talon 50-vuotisjuhlat toivat esille uutta yhteistyöhenkeä alueellamme ja seuran johtohenkilöiden työtä helpottavat merkittävät lahjoitukset, jotka kartuttavat rakennusrahastoa. Plan on velka maksettu ja sitten päästään "seilaamaan selvillä vesillä" kauas tulevaisuuteen.

Saarijärven Kansantanssin Ystävät r.y.

Kuva: Olavi Lahtela

From the desk of Stig Häggblom:

(David Bradley 1.) Lopulta löysin tämän miehen. Hän on ollut julkisuudelta pilossa pitkän, varsinkin suomalaisittain katsoen, koska on kulunut jo 32 vuotta siitä, kun hän kirjoitti kirjan Suomesta.

Kirja ilmestyi Amerikassa 1965 ja Suomessa 1966 nimellä "Leijona ruusujen keskellä". Weilin & Göös julkaisi kirjan, jota myytiin hyvin, mutta jota Suomessa ei edes arvosteltu lukijoille päivälehdissä.

Koska David on niin monen alan erikoistuntija, myös Suomen ja talvisodan, jota hän nuorena sotakirjeenvaihtajana selosti monelle USA:n lehdelle, on minulta RAIVAAJAan tulos useampia kirjoituksia, joista tämä on ykkönen. Numeroin ne tällä tavalla, ja niitä virtaa joukkoon muiden aiheiden ohella silloin tällöin.

Helmikuun 22. päivänä 1915 Chicagossa syntynyt David asuu Brooklynin kaupungissa Mainnessa, missä hänellä on 60-luvun alusta ollut kesäinen tukikohta. Nykyisin hän on siellä talvisinkin.

Ajoin paikalle, lähes 300 mallia Bostonista, alle kymmen tunnin vain pari kertaa eksyen.

Ollessaan yhdistetyn hiihtäjä ja ylioppilas, ja Suomen talvisotaan lähtiessään tällä 24-vuotiaalla Dartmouthin opiskelijalla ja USA:n 1938 yhdistetyn hiihdon mestarilla oli mittaa 6 jalkaa, nykyisin hieman vähemmän.

Hänen kirjansa Suomesta vetosi minuun. Sain sen käteeni vasta syksyllä 1966. Häneen henkilökohtaisesti tutustumisen teki vielä sitäkin suuremman vaikutuksen.

1946 tuli Davidiltä kirja "No Place to Hide", kirja jota on käännetty usealle kielelle ja sota uusittiin 1984, koska tarvetta näyttää olevan.

Kirja käännettiin monelle kielelle, myytiin hyvin Japanissa, Saksassa ja Norjassakin, mutta sitä ei koskaan - ainakaan toistaiseksi - ole käännetty suomen kielelle.

Mutta aikaa on, pitäisi olla.

Senaattori Alan Cranston Kaliforniasta sanoo tästä uusistusta versiosta:

"His warning (David Bradley's) of the universal danger of radiation is even more compelling than when it was first published. Now updated, the book's final message is urgently clear: we must halt our mindless race towards a nuclear holocaust in which we all may perish."

Ville Zilliacus johti lehtimiesryhmää, joka talvisodan päätyttyä 1940 maaliskuussa linja-autolla ajoi rajaa myöten Linahamariin Lapissa, vielä silloin Suomeen kuuluva jäätön pohjoisranta. David Bradley oli tällä matkalla mukana.

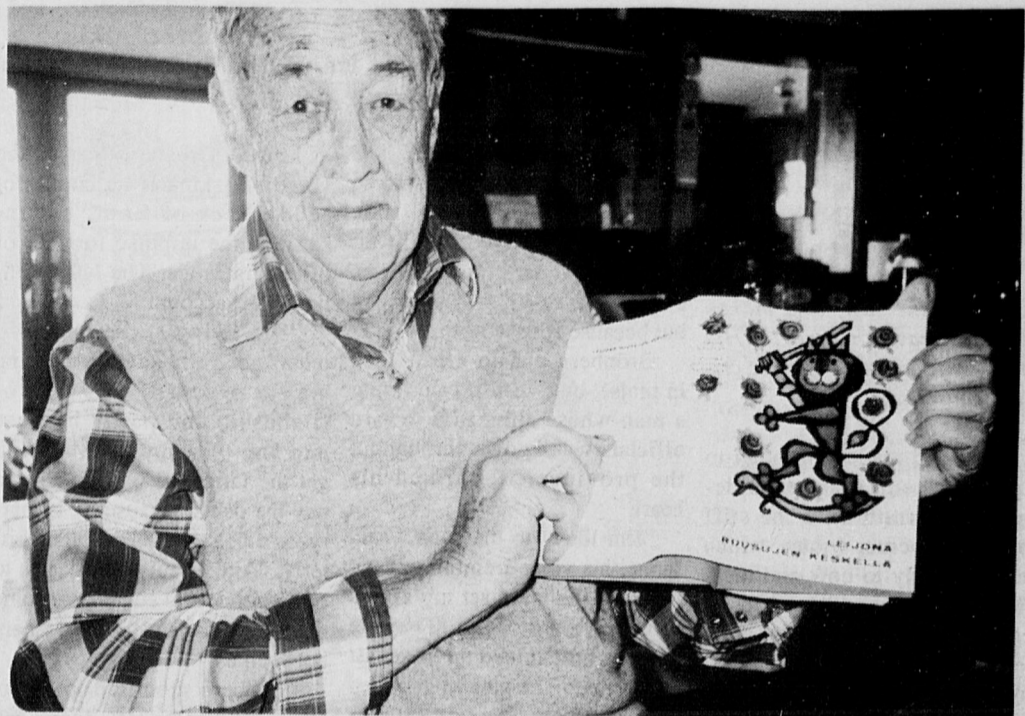
"Sota oli päättynyt, mutta eivät sodan aiheuttamat kärsimykset", David tähdentää.

Mies on enemmän runoilija kuin reporteri. Hän kirjoitti reissulla näkemyksiinsä perustuvan runosarjan, jonka Suomen Kuvalehti julkaisi (sivulla 412) Otto Varhian kääntämänä. Tämä oli huhtikuuta 1940. Koko sivun otsikko sanoi: "Vaellus auringonlaskun maahan".

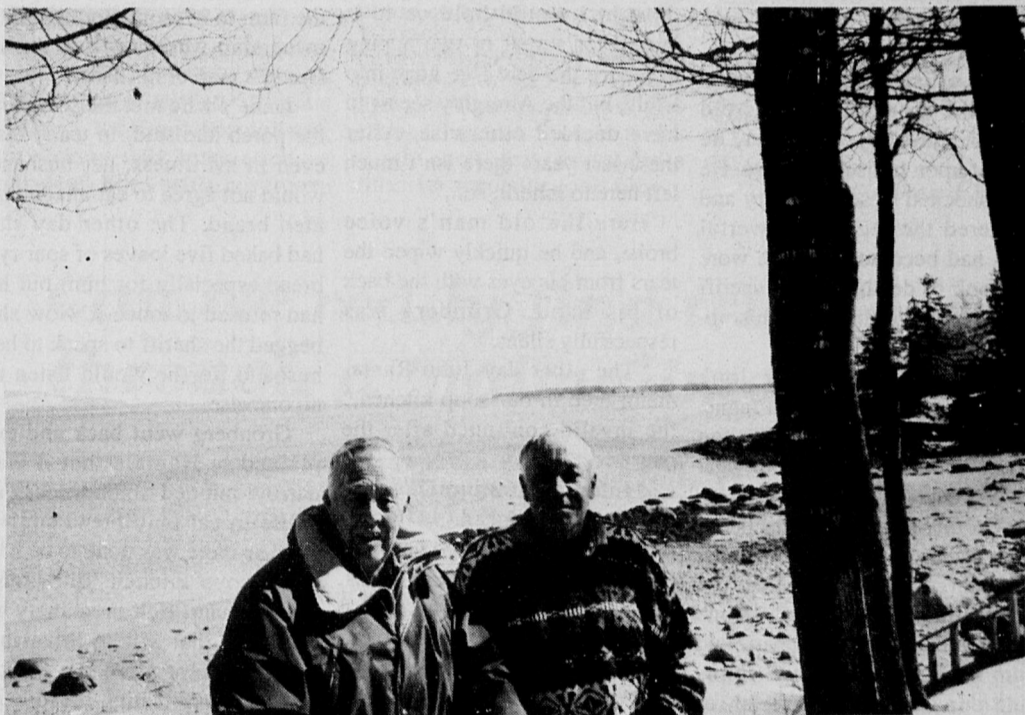
David Bradley tähdentää: "Olen elänyt vaiherikkaan elämän ja olen kohdannut monenlaisia mullistuksia. Suurempaa ihmettä kuin se, että Suomi selvisi talvisodasta 1939-1940, en voi kuvitella."

Kuinka se oli mahdollista? "Vaikea sanoa. Rakastan tätä maata ja ihailen suomalaisten sotureiden panoksia tässä sodassa. Silti lienee niin, että Mannerheimin ylivoimaiset lahjat diplomatian alalla pelastivat Suomen.

David Bradley Raivaajalle: Mannerheim pelasti Suomen

David Bradley näyttää kirjaansa "Leijona ruusujen keskellä", ainut kappale, mikä tällä kirjalijalla on. Kuva: Stig Häggblom

"Leijona ruusujen keskellä" oli David Bradley'n kirja, joka ilmestyi USA:ssa englanniksi vuonna 1965 ja vuotta myöhemmin Suomessa suomen kielellä. USA:ssa kirja herätti huomiota, mutta myynti jäi vähäiseksi. Suomessa taas myynti meni hyvin, vaikka kirja ei markkinoitu eikä edes lehtien kirjallisuussosastoissa arvosteltu. RAIVAAJA:n Stig Häggblom, kävi tapaamassa David Bradley'ä Brooklyn-kaupungissa Mainnessa. Keskustelut olivat sen laatuista, että kirjoituksia on odotettavissa useampia. Suomen kannalta David Bradley on tärkeä henkilö. Kuva: Sally Smart

Terveisiä Lepokodilta!

Kiitos St. Andrews kirkolle sunnuntaisesta jumalanpalveluksesta ja lepokotilaisten viikon starttaamisesta.

Maanantaina laitoimme taas töppösellä koreasti herrojen Ahokkaan ja Kopperoisen soiton tahtiin. Oli mukava katsella tanssijoita, sillä minä myös kuulun kaartiin puujalkaiset, jos etsitään tangon taitajia. Vai olikohan kaartin nimi puujalkaiset?

Amerikan Suomalainen Lepokoti

1800 South Drive, Lake Worth, Florida

Tällä viikolla meitä kävi keski- ja keskiviikkona hartauksilaisuuden, jossa Sylvia Söderström säesti virret. Kiitos teille molemmille jälleen kerran. Torstaista huolehtivat Leo Jaakkola ja Charlie. Henri Forster sekä Janet Kivi säestivät Lepokodin kuoroa, Kiitos!

Pastori Törmälä piti meille

keski- ja keskiviikkona hartauksilaisuuden, jossa Sylvia Söderström säesti virret. Kiitos teille molemmille jälleen kerran.

Torstaista huolehtivat Leo Jaakkola ja Charlie. Henri Forster sekä Janet Kivi säestivät Lepokodin kuoroa, molykööriä perjantaina, tä-

män kuukauden syntymäpäiväsankareiden juhlassa.

Kaunis kiitos Floridan Karjalaisille kevätterveisistä. Kyllä se mansikkakakku vaan ilahdutti Lepokodin karjalaisten sydämiä ja mukunystyröitä, kuin myös monen muun. Pian on päästäminen. Kevät

hiipi nurkkiin pikkuhiljaa. Minunkin höyhtöpäinen "ystätäni", herra Tikka, on taas jokakeväiseen tapansa alkanut lempeästi nakutellen herättää minut kello kuusi joka ikinen aamu. Hän näet itsepäisesti luulee tekevänsä pesän kotimme pärekattoon. Taitaa olla suomensukunnen, kun ei tunnu antavan periksi millään...

Hyvää aurinkoisen viikon jatkoa kaikille,

ANU

*The Finnish-American***RAIVAAJA****Destructive Forces**by Santeri Alkio
translated by Richard Impola*continued from last week***CHAPTER TWENTY ONE***Janne gives his views on obedience to the law, and makes ready to leave this world. His saintly wife suffers a terrible crisis of conscience.*

They had made it through to April. The sun poured its delightful warmth onto the stiff back of the cruel winter, which began humbly to bow and melt. The snow banks sank and disintegrated from day to day. To the people it seemed that the air breathed its springtime sweetness more expansively than ever before. New hope for life awoke. Nature's smile was like bread.

Grönberg had heard of Janne Hautala's illness on his return, but his official duties and chores kept him from visiting his old friend. One day, however, he took it upon himself to do so. He was shocked to see how dry and withered the recently powerful man had become. His face wore the look of death, and the sheriff made some comment on his appearance.

"You don't exactly look stronger yourself," smiled Janne. To tell the truth, Grönberg too was still weak compared to what he had been.

On this day, Janne was better than usual. He was delighted that Grönberg had "condescended" to visit him. They chatted of one thing and another. Grönberg told him how incompetently Stenfors had done his duty. Official records were totally disorganized, and many petty robberies had been committed lately without Stenfors' lifting a finger. But Grönberg had been astonished to discover that the cash was short only some ten *markkas* or so. On his part Janne told him about Stenfors' and Kalenius' drinking, which had undoubtedly left them little time for anything else.

"The way things are, Sheriff," Janne went on. "Anyone who wants people to obey the law and preserve order has to be a decent man himself. When sheriffs drink and carouse and break the law, how can they dare punish others for such offenses?"

"For generations we've had unfit sheriffs here, who have set

a bad example for people. Is it any wonder that morals have gone to ruin? During my time you've been the only sheriff who has had a proper hold on things. I'm not saying it to praise you but because it's the truth."

Grönberg put no great stock in praise, but when it came from a man whose animosity toward officials was known throughout the province, it warmed his heart.

"I'm likely to die soon," said Janne, his voice trembling, "and I thought I should set my affairs in order before I go. They've gotten a little mixed up these last few years." The sick man wiped the sweat from his brow with his sleeve. "I've been meaning to give this farm to my son Matti. I thought I would hold on to it myself for a year or two hoping to reduce the debt I've gone into lately, but the Almighty seems to have decided otherwise. After these last years there isn't much left here to inherit, so..."

Here the old man's voice broke, and he quickly wiped the tears from his eyes with the back of his hand. Grönberg was respectfully silent.

"The other day Juho Rantaniemi died in our soup kitchen," the invalid continued after the pause.

"Juho Rantaniemi?" said Grönberg, astonished.

"Yes. Four years ago he was a debt-free man. By backing loans, he lost everything — like so many others. We were of the same age. When Juho came to ask for food, we wept together. I never saw a man eat pine-bark bread as eagerly as he did. The poor man must have gone without food for many days, struggling with his sense of honor..."

Grönberg's eye fell on a piece of black pine bread that lay on the table and he said wonderingly:

"Do you eat this too?"

"I do. Up until the time that Juho came here, we ate a little better, but then we began to bake the same kind of bread for ourselves as for the poor. My conscience would not let me eat anything better, and to tell the truth, we didn't have the means to. I didn't want to go very much into debt for food, because I didn't know who would pay for it in the end."

Moved, Grönberg was on the verge of asking if he could not send a rack of flour, but restrained the impulse for fear of offending Janne. The latter continued his account:

"I'm living at the mercy of others now, who are not pressing me for payment partly out of friendship and partly because they know that my son Matti will get the farm and will be able to pay the debts because he is marrying a rich wife." He smiled bitterly. "And now I will ask you to be so good as to come here some day and draw up the agreement between us."

Grönberg promised to do so. When he finally left, Janne felt extraordinarily relieved, since he had settled the matter of leaving the farm to his son. Giving up its ownership was a kind of sacrifice to a man of his nature.

Janne's wife met the sheriff in the porch and said, in tears, that even in his illness, her husband would not agree to eat unadulterated bread. The other day she had baked five loaves of sour rye bread especially for him, but he had refused to touch it. Now she begged the sheriff to speak to her husband, for he would listen to no one else.

Grönberg went back and explained to Hautala that it was narrow-minded stubbornness to refuse to eat pure bread simply because there was none to be had in the soup kitchen. But Janne was adamant. Half mockingly he explained that Mikko Siikalainen had long kept alive the rumor that they were eating bread baked from parish flour "...although it's doubtful that my wife would steal even if we were hungry." Now that they were eating the same kind of bread as in the soup kitchen, Mikko had little cause to say that.

The sheriff left the house with a heavy mind. In the yard a few of the ill were staggering around like shadows; everyone he met on the way home had marks of deprivation impressed on his face in one way or other.

When he reached home and sat down to his well-prepared dinner, the food no longer tasted good. Every tasty bite seemed to have been stolen or obtained illegally.

He began to understand Janne

Hautala, but the understanding caused him great pain. He himself could not placate his conscience in the same way as Janne Hautala, for pine bread would have meant sure death to him, and he did not want to die yet.

The maid had to clear away most of the food untouched when he returned to his room looking sick and depressed.

* * *

When Hautala spoke the words, "...though it's doubtful that my wife would steal even if we were hungry," his wife's heart began to beat violently. She fled to the loft where she sank to her knees and poured out a disjointed prayer. With a broken heart she confessed to God that she had taken the flour for those five loaves of rye from the parish flour barrel since she herself had so little. She had planned to pay it back soon, but now she felt so strangely weak that she was afraid she would die before she could. Spasms of pain shot through her heart and head as if death's convulsive hand were gripping them. Was she now to go before Almighty God as a thief...She had never before thought of the matter in that light, for she had been so sure of paying back the flour. Why it now seemed so impossible she herself did not understand, and a wave of pain rolled over her and blinded her.

"Thief," she said aloud, staring with dull, lifeless eyes into a dark corner. From time to time she pressed her hands to her heart as if trying to expel an agonizing pain from it. But that occurred almost instinctively, unconsciously; she no longer seemed to be feeling the suffering in her soul.

For many days now her thoughts had focused obsessively on the flour barrel, in which the scant supply dwindled and was approaching its end, although she tried to use it more sparingly every day. She assumed that her husband did not know they were running out, nor did she want to trouble the dying man with such worldly cares, for it would cause him grief and concern. She saw the hired boys and maids becoming gloomier

day by day and understood that, silently and uncomplainingly, they were suffering the pangs of hunger.

It was months before new food would be available.

She no longer prayed, her lips had ceased to move. Hands clasped in her lap she sat on a bundle of clothes, thoughts apparently at a standstill, staring fixedly into the dark corner. How deeply sunken her cheeks were, how yellow!

Someone was mounting the steps. The woman heard the sound, but it did not penetrate her consciousness. And although her eyes were open, she did not seem at first seem to see Matti come in. He stood before her and began to shake her by the shoulders.

Enough sunshine came in through the small windows to light up the loft. Looking into the staring eyes of his mother, from which any sign of intelligence seemed absent, the boy began to tremble. With shaking hands, he lifted her by the armpits, wrapped her in his arms, and whispered in a grief-stricken voice:

"Mother...what is wrong, mother...Are you hungry?"

His mother recovered finally and began to explain that she had no more flour to cook with tomorrow since she had put the last of it in the gruel today...and she did not know where she could get it on credit since she owed so much already.

"I stole flour for the five loaves I baked for your father. God is punishing me now because I can't get any flour anywhere."

Matti realized that his mother's nerves were so ruined by long tension and strain that she needed rest above all. But for the first time he realized that she was hungry, and a warm breath of love for that pale, suffering angel stirred within him. He kissed her thin lips and pale cheeks, something he had not done since he had slept in her arms as a boy in shirttails.

Matti took his mother downstairs and half-forced her to go to bed. He himself went straight to the church village store and returned with a rack of flour.

turn to **DESTRUCTIVE** page 14

MINOT, ND - One of Finland's top accordionists, a Finnish drama group, a wide variety of authentic Finnish foods, and a concert by Bobby Vee are all part of the agenda for this year's FinnFest USA '97, June 19-22, at Minot, North Dakota.

Numerous other activities, such as street dances, a late-night bonfire with entertainment, a baseball game, and the Paavo Nurmi Run join the traditional workshops, exhibits, and marketplace that are an accepted part of the annual FinnFests. Several pre-FinnFest tours are also available for those who are interested.

"We've developed a strong program, and we're especially proud of the attention we've given to authentic Finnish foods," said FinnFest Chairman Marion Bottila Anderson. "We think Finns coming to Minot will cherish their memories of FinnFest USA '97."

Register Early

Early registration should be postmarked by March 30. Registration fees are \$50 per individual, \$30 for children 6 to 16 or \$125 for families.

After March 30, registration rises to \$65 per individual, \$40 for children and \$140 for families. Daily registration rates are also available.

FinnFest will open Thursday, June 19, with opening ceremonies at noon. The Tori (marketplace) will be open that day beginning at 9 a.m., and will be open daily from 9 a.m. to 5 p.m.

Music, Sport, Drama

Vee, who is of Finnish descent, will perform in concert Friday. He has had Top 100 Billboard songs, six gold singles, 14 Top 40 hits and two gold albums since he began his career in the 1960s. Vee travels with a band that consists of his three sons and together they make up Bobby Vee and the Vees.

Veli-Matti Järvenpää began with traditional Finnish music. Oren Tikkanen describes his "Milda Mummun Lypsy-polkka" ("Grandma Milda's Milking Polka") as "so authentically Finnish that grandma could have been milking it for the last hundred years."

Järvenpää recently developed an interest in Tex-Mex and Cajun musician and now includes them in his repertoire. Järvenpää and his band, the Tex-Mex Quintet, sing in Finnish, English and French and have toured throughout the Scandinavian countries. He will open for Vee and will also play at Saturday's street dance.

Also on Friday is the Paavo Nurmi Run, a five-kilometer run, led by North Dakota

Early registration must be postmarked by March 30

Activities galore, top performers at FinnFest USA '97

Governor Ed Schafer. This year marks the 100th anniversary of the birth of the legendary Flying Finn, Paavo Nurmi, an Olympic medalist who participated in 364 races and won 277 of them! All participants in the run will receive a souvenir T-shirt. Anyone who wants to participate in the run should pre-register.

Other special entertainment includes a daily performance of a play with Finnish actors. The stage version of Aleksis Kivi's classic novel, *Settemän veljestä* (*Seven Brothers*), will feature The Nurmijärvi Players from Helsinki, under the direction of Paavo Liski. Among the daytime programs scheduled will be a lecture-discussion of Aleksis Kivi and *Seven Brothers*.

Gourmet Treats

The menu for the annual banquet on Saturday includes North Dakota grilled walleyed pike and roast sirloin of beef topped off with a Finnish dessert prepared by Beatrice Ojakangas, author of a dozen cookbooks including *The Finnish Cookbook*. Ojakangas, who is a contributing editor for *Country Cooking* magazine, will also give cooking demonstrations during the festival.

Admission to the banquet is limited to 500 people. Soile Anderson, owner of "Taste of Scandinavia," a restaurant featuring Nordic European foods in St. Paul (MN), will prepare Soile's Famous Finnish Fish Soup over open flames at the Midsummer Night's (*Juhannus*) Festival. Finnish-born Anderson will

also make pastries, breads and shortcake.

Paavo Turtti-ainen, another native Finn, will host Paavon Suomalainen Keittiö (Paavo's Finnish Kitchen) specializing in various delicacies such as reindeer fillet with rosemary

sauce, and meatballs in cream and lingonberry sauce.

Tuula Anneli Hoggard, another Finn who is a private chef at a Utah resort, will prepare Finnish entrees for lunch each day, featuring a different specialty each time.

Can we really find true love through a 'naimailmoitus'?

There'll be laughs aplenty in the play *Naimailmoitus*, or *Personal Ad*, which will be performed as a staged reading at 2 p.m., Sunday, April 20, at the Finnish Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St. in Berkeley, CA.

This one-act play, written by the late Edith Koivisto, and translated by Harri Siitonen, is being sponsored by United Kaleva Finnish Brothers and Sisters Lodge 21.

The play is a chaotic comedy of errors. A pompous retired army colonel, Eversti Pyöreä (played by Harri Siitonen), places a personal ad in a newspaper, seeking a wealthy husband for his only daughter, Olga (Lisa Dasinger). Olga has other ideas as she is very much in love with Yrjö Salonen (Edward Kamrin) and wants no part of her father's designs. So she and Yrjö cook up a scheme to foil the colonel.

To accomplish this, they involve Yrjö's old college chum Antti Tikka (Marc Charbonnier) and Olga's best

friend Edith Koivu (Johanna Seppäläinen). But as many a well-laid plan of mice and men, things go amok and pandemonium reigns. Noel Coward never did it better.

Directed as theatre-in-the-round by Alison Anja Kastama, *Naimailmoitus* will be done in English first, then in Finnish. Paula Erkkilä will set the mood for the reading by singing a medley of soulful Finnish love songs.

The playwright, Edith Koivisto, lived in Hibbing (MN) and was a noted Finnish-American stage actress in the Finnish halls of Minnesota's Iron Range country several decades ago. Among others, she had worked with the nationally-known Finnish playwright and director Lauri Lemberg. Koivisto wrote a number of plays in her own right for stage and radio. *Naimailmoitus*, written in 1973, was made available for this showing by the Immigration History Research Center at the University of Minnesota, which houses the Edith

Worship, Workshops, Dances

Two worship services, one in Finnish one in English, will be held Sunday. Finnish cookies and coffee will be served, and closing ceremonies held at noon.

Educational seminars and workshops of various kinds will be offered daily. Plans are still being finalized, and Anderson said they expect to have those details completed by the end of April.

Nightly dances will provide additional entertainment.

Tours

Pre-FinnFest tours have also been arranged. They include one to Mount Rushmore and the Badlands of the Dakotas June 16-19; to Theodore Roosevelt National Park and the Badlands June 17-18; to the International Peace Gardens and the Finn Celebration June 17; a Bismarck History and Finnish Heritage trip with a church service at Wing on June 18; to Fort Union and Fort Buford, June 21. Some other day trips are also available. Information can be obtained through the Minot Convention and Visitors' Bureau.

For registration packets, call the Minot CVB at 1-800-264-2626 or write FinnFest USA '97, Box 206, Minot ND 58702.

FinnFest USA '97

Koivisto papers.

Lisa Dasinger, Edward Kamrin, and Harri Siitonen performed last October at the hall in the reading of Aleksis Kivi's *Kihlaus*. This play will mark the local acting debut of Johanna Seppäläinen, a co-editor of the Lodge 21 paper *The Twenty-One*, and of Marc Charbonnier, who is studying Finnish.

Director Alison Kastama was the stage manager of *Kihlaus*, and is also a *Twenty-One* co-editor. She has a strong theater background dating from her university days at UCLA.

Paula Erkkilä recited poetry, sang, and played the kantele for us on Kalevala Day in February.

Liisa Karjalainen makes her debut as stage manager.

Suggested donations of \$3 at the door will benefit the Hall Building Fund. Refreshments will follow.

Don't be shy (*älä ujostelee*), respond to the "Naimailmoitus" and join the fun!

- Toivo Thespiäinen

TITLE: **The Politics of
Righteousness**
Idaho Christian Patriotism

AUTHOR: James A. Aho, PhD
PUBLISHED BY: University
of Washington Press, Seattle
and London

While browsing over the shelves of a Battle Ground bookstore when I was at my book signing, I noticed a book written by Aho - a man of Finnish descent! The book was in the political science shelf. It is on a topic much in the news.

Before commenting on the book, I wish to present some personal information about the author. Professor Aho's background dates back to the family's ownership of Kirsta Island, one of a 49 island group that the family owned in Finland. (Since then the property has been sold and subdivided for vacation cottages.)

Following World War I and the bloody civil war, Aho's grandfather sent for his family to come to Aberdeen, Washington, where he had landed from one of his worldwide sailing ship routes.

Aho's father, Olavi, graduated as salutatorian from Aberdeen High School and received a chemical engineering degree from Washington State University (then college). This, despite the fact that the only language spoken in the household was Finnish until 1938.

He later married a "fiery" Scotch-Irish woman in Aberdeen, daughter of a prominent Congregationalist minister. According to news reports at the time, the marriage was a major event in Grays Harbor County that season.

James, author of this book, was born there. He still remembers frequent visits to his grandfather's house: the loganberry soup, the stuffed cabbage and salmon dinners, the plates of fat-stewed pastries, and smell of coffee. Visual

images include the simple blue cross on a church white service coverlet, the Crystal Steam Baths next door and the controversial Red Hall across the alley.

James A. Aho received his Ph.D. from Washington State University at Pullman, Washington, in 1971. He is a sociology major with a minor in philosophy.

At present he is teaching undergraduate and graduate classes in Sociology and doing research primarily in the areas of religion, violence and social phenomenology and interactionism; professional and community services; and director of a graduate program.

Professor Aho has written several books, articles and reports primarily in the areas of religion and violence. (He has a list available upon request.)

He has spoken or participated in workshops at the Idaho Political Science Society, Library Assn., NW Library Assn., Historical Assn., Pacific Northwest Forensic Assn., and Diversity in Education TV series.

He has participated in numerous addresses to church, student, professional and university clubs and groups as well as radio and television interviews including McNeil Lehrer.

Other professional activities of interest to readers of the Finnish American press were his 1988 and 1993 university lecture speaking circuits in Finland on religion and violence. Among several grants he has received was one from the Tampere Peace Research Institute.

Prof. Aho, a member of the faculty of Idaho State University, was granted a sabbatical

to do the research on the sociology of the Christian patriot movement. His research is not a study of the psychology of its individual members. As a sociologist, he addresses the issue as a social phenomenon.

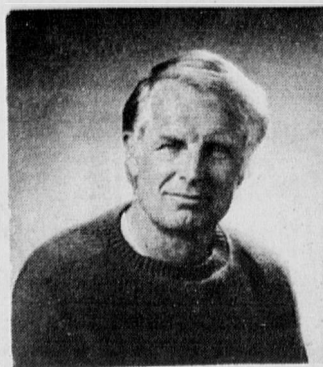
Some sociologists have lately analyzed the New Christian Right and have focused their attention to the more moderate elements, namely, those who have access to the political power structures of this country, among them the Moral Majority, Religious Round Table, etc. Professor Aho, on the other hand, has systematically covered the extremist angle.

The author states, generally speaking, that the left wing groups in this country look hopefully to a fanciful future of upward mobility while the right wing movement looks nostalgically backwards. Consequently, the right wing attracts those whose status is threatened with displacement.

Who is to blame? Who is to be eliminated? Is the world and life itself coming to an end? Those are the main interests of the extremist groups. Movements similar to this, according to the author, have been recurring at intervals in this country culminating recently in the election of ultra conservative politicians.

"America," quoting the author, "has never been without a rabble-rousing right. But once every third decade right-wing enthusiasm seems to capture the public imagination, coming temporarily to dominate the political scene." This leads inevitably, he concludes, to the movement destroying itself through its own acts of violence, rumors of corruption, and public derision. Subsequently, however, the established political parties may absorb or coopt into their platforms some of the most critical broader national issues.

Dr. Aho is politically astute in making that observation about political trends. One needs only to refer to a seldom quoted section from the Declaration of Independence to understand why mainline political parties make necessary changes during critical periods. This reviewer be-

James A. Aho

lieves a seldom quoted section from the Declaration of Independence seems to make that move logical, thus imperative that platforms adapt somehow...or else!

The quote is as follows: "...when a long train of abuses and usurpations, pursuing invariably the same object, evinces a design to reduce them under absolute despotism, it is their right, it is their duty, to throw off such government and to provide new guards for their future security..."

One can understand why individuals who *perceive* such a "train of abuses" become involved in the militia movement, skinheads, John Birch Society, etc. They represent social elements that are homegrown products of a society into which they are outsiders. As such, they also represent a historical development that periodically occurs in our nation and one which has to be faced to redress the grievances - real or imagined, logical or contrived.

The problems are too ingrained to be solved by imprisonment alone. A sense of worth from educational opportunity, upward mobility with jobs at decent wages, and respect even for those unable to work are necessary to bring about cultural and economic change.

History of the 19th century West is deeply rooted in the bloody turmoil that existed between the big ranchers, wealthy mining and railroad corporations who made up the ruling class of the period and the poor farmers and other settlers in the territory. Even today much of the hostility of the latter group still exists and is extended against the establishment.

This writer was amazed at the scope of the author's research on this social aspect of our society. He describes well the confusing mixture of the groups that frequently are at odds with one another but are united mainly against all established laws of the land.

The information in Professor Aho's book is relevant. Armed with facts such as he has presented will help provide concerned citizens with information to find workable solutions to the complex hysterical cries and activities of the far right groups.

I recommend this book for all political science instructors as well as those influencing public opinion.

Farmington Hills, MI

**Ingrian history
program April 20**

The Finnish American Historical Society of Michigan will sponsor a program about a group of Finns we know little about at 3 p.m., Sunday, April 20, in the FCA Main Hall, 35200 W. Eight Mile Rd.

FCA member Calvin Niemi will present a slide-talk show about the people known as the Ingrians, whose land bordered the pre-Winter War Finno-Russian line of demarcation on the north, and the Gulf of Finland and Lake Ladoga on the west and east. The southern border was determined in the Stolbova Peace Treaty (1617) between Sweden and Russia.

The exodus of the Ingrians from their lands parallels the fates of the American Finns who went to Russia in the 1920s and '30s. Niemi will comment about his discussion with Mayme Sevander and her research into the families of survivors of the movement.

This is an opportunity to learn more about the early history of the land of our forebearers, and enjoy a coffee hour and exchange ideas and memories of earlier times.

The admission price will help cover the charge for hall rental and print-outs. Reserve Sunday, April 20, on your calendar.

FCA News

RAIVAAJA

SUBSCRIPTION
AND/OR
ADDRESS CHANGE

NAME _____

ADDRESS _____

New subscription _____ Renewal _____

Payment \$ _____

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00; 3 mo. - \$16.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$33.00; 6 mo. - \$25.00

Raivaaja

P.O. Box 600

Fitchburg, MA 01420-0600

Phone: 508-343-3822 Fax: 508-343-8147

**FINNISH-AMERICAN REST HOME
AMERICAN-FINNISH NURSING HOME**
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FL 33461
TELEPHONE (407) 588-4333

Enjoy independent living in our beautiful Rest Home or if needed, 24 Hour Care in our Nursing Home. Live in a Finnish atmosphere at affordable rates. Call or write for further information.

Twin Cities, MN

Diane Jarvi
Concert April 13
Finnish folk music
to be Featured

The American Swedish Institute and FEST! will cosponsor a concert Diane Jarvi on Sunday, April 13, at 2 p.m. Diane Jarvi, a Minnesota native of Finnish descent, is a professional singer/songwriter who plays Finnish music. She will be joined in concert by Dan Newton on accordion and Brian Barnes on guitar and mandolin.

Diane Jarvi, whose first instrument was the guitar, has studied at the Sibelius Academy in Finland where she concentrated on playing the kantele. She plays the 5, 10- and 36-string kantele.

She has released two recordings and has received airplay on Finnish radio.

Tickets to the concert will be available at the ASI office. The American Swedish Institute is located at 2600 Park Avenue, Minneapolis. FACA

FinnFest USA '98
update

Lest you had any doubt, where everything will take please be assured that FinnFest '98 in Portland, Maine, is soon to be a real event. We are incorporated, we have a theme, and we have a logo. Even though FinnFest '98 is a northeast area event, it will physically be held in Maine, so the wisdom of our legal counsel Kaarela & Kaarela, Attorneys at Law, guided us to incorporate in the state

place. Eva Bean is agent, Mahlon Linscott, Carol Parssinen and Henry Hirvi are incorporators. Our tax advisor is Charles Kingsbury. If you would like to be a member of FinnFest '98, you may become one by sending a \$20 check, made payable to FinnFest USA '98, to our treasurer Karen Hakala, Apt. 11, turn to FINNFEST USA '98 page 14

SAIMA HAM DINNER

Sunday, April 6th • Saima Park
 Social Hour 12:30 p.m. • Dinner 1:30 p.m.

Menu

*Ham, oven roasted potatoes with mushrooms
 buttered carrots, home made applesauce*

TICKETS AVAILABLE AT RAIVA AJA OFFICE

147 Elm Street, Fitchburg, MA
 Adults \$7.50 • Children 12 & under \$4.50
 For reservations call: (508) 342-4886
 Sponsored by: **Saima Running Group**

"Night of Nights"
Hannu Mäkipuro in Concert

Songs from the heart . . .

A night of Jazz, Standards and Comedy
 With

Guest International/Las Vegas performer/comedian:

Bob Roberts

Music by

"Knyte Flyte"

Mark Mäkipuro - Keyboards Dick Pike - Drums
 Evan Bellman - Guitar

Sponsored by
 Thread City Music & Crossroads Industries, Inc.

April 11 & 12, 1997

At 8:00 p.m.

Elks Club

198 Pleasant Street, Willimantic, CT

Tickets:

\$10.00 per person • \$9.00 for senior citizens

For advanced ticket sales, reservations or information call:
 Thread City Music (860) 456-3257 or call 423-3854

Judith Lindstedt

WEEK OF

4/4 Dorothy Day, Journalist

Co-founder/editor, *Catholic Worker*

4/11 Doggie Dips & Pics

Video Producer
AN UNCOMMON VIEW
 FATV-Channel 36
 Fri. 9P Sat. 12:30 + 6P
 Sun. 8A + 2P
 Tel. (508) 345-7250

Looking for
Soili & Aulis
Nurmenniemi
 If you have any information,
 please contact:
 Leila Husu (Ahlqvist)
 204-727-2815
 77 Caton PL
 Victoria, B.C.
 V9B 1L1

Raivaaja Publishing
Company
Annual Meeting

SAIMA PARK
 Scott Road
 Fitchburg, Mass.

THURSDAY
 April 10, 1997

Registration begins at
 7:00 pm.
 The meeting will start at
 7:30 pm and business
 will be handled according
 to the by-laws.
 All shareholders are
 asked to attend and if
 they cannot, designate
 an authorized proxy.

Fitchburg, Mass.
 January 16, 1997

MIMMU M. A.
HARTIALA-SLOAN
 President

ROY HELANDER
 Secretary

 ★ **"Be Tame Or**
 ★ **Go Wild"** ★
 ★
 ★ • All Types
 ★ of Perming
 ★ • Precision
 ★ Haircutting
 ★ • Tinting
 ★ • Highlighting
 ★ • Waxing
 ★ • Ear Piercing
 ★
 ★ **MAINE**
 ★ **STREET**
 ★ **SALON** ★
 ★
 ★ **MEN • WOMEN • CHILDREN**
 ★ • Walk in or By Appointment
 ★ • Always a Senior Citizen Discount
 ★
 ★ **Mallie Ahoranta, owner**
 ★ **SUOMEA PUHUTAAN**
 ★
 ★ **632-5002**
 ★ 6 Corners Street, Gardner
 ★ PAUL MITCHELL SIGNATURE SALON
 ★
 ★*****

Kalenteri

CALIFORNIA

- Apr. 6 - Finnish movie "Komissaario Palmun erehdys" (in Finnish) on wide screen TV, 2:30 pm, Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St, Berkeley.
- Apr. 20 - Edith Koivisto's play *Naimailmoitus (Personal Ad)* in a staged reading (in Finnish & English), 2 pm, Brotherhood Hall, Berkeley. Sponsored by United Kaleva Brothers & Sisters #21 to benefit hall building fund.
- Apr. 26 - "The Colors of Summer," fashion show luncheon, 11:30 am, FAHA Heritage Center, 197 W Verano Ave, Sonoma. Limited tickets available: 707-996-4087.
- Apr. 27 - Finnish school for children, FAHA, Sonoma. For info: 707-935-0200.
- May 3 - Vappu Dinner Dance, 6 pm, Brotherhood Hall, Berkeley. Music by the Yachtsman Band.

CONNECTICUT

- Mar. 29 - 4th Annual Scandinavian Breakfast, 6-10 am, Finnish Hall, Canterbury. Advance tickets available: 860-376-9769 or 860-546-9245. Sponsored by FAHS.
- Apr. 3 - Finnish American Heritage Society membership meeting, 7 pm, Finnish Hall, Canterbury. Return to Thursday night meetings. Coffee social begins at 6 pm.
- Apr. 5 - FAHS Heritage Bus Tour, meet 10 am at Finnish Hall, Canterbury. For more info, call 860-546-6671.
- Apr. 11 - "Night of Nights" - Hannu Mäkipuro in Concert, 8 pm, Elks Club, 198 Pleasant St, Willimantic. Also appearing, Knyte Flyte. Reservations: 860-456-3257 or 860-423-3854.
- Apr. 12 - "Night of Nights" - Hannu Mäkipuro in Concert repeat performance, 8 pm, Elks Club, Willimantic.
- Apr. 19 - Finnish American Heritage Society 10th anniversary celebration, 3-10 pm, Knight of Columbus Hall, Taftsville. Reservations (deadline Apr 9): 860-887-8111 or 860-546-6671.

FLORIDA

- Apr 2 - Finnish American Club membership meeting & pot luck, 3 pm, Finnish American Club, 6016 Delaware Ave, New Port Richey.
- Apr. 12 - Spaggetti Dinner, Program & Dance, 6 pm, Finnish American Club, New Port Richey. Advance tickets required; call 849-6349, 848-0622 or 942-3916.

ILLINOIS

- Apr. 12 - Sibelius Male Chorus of Chicago annual concert, 7 pm, Estonian House, Lincolnshire.
- Apr. 26 - Vappu Party, Estonian House, Lincolnshire. Cocktail hour 6 pm; dinner 7 pm. Entertainment & dancing to music of DeKalb Footstompers. Sponsored by LFAS Chicago.

MAINE

- Apr. 20 - Finnish American Heritage Society of Maine annual pot luck dinner for members & friends, 1 pm, Finnish American Heritage Center, West Paris. Meeting follows dinner. Raffle drawing.

MASSACHUSETTS

- Mar. 29 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by D. Wells Duo. Sponsored by FACS.
- Apr. 6 - Ham Dinner, 1:30 pm, Saima Park, Fitchburg. Social hour begins 12:30 pm. Reservations: 508-342-4886. Sponsored by Saima Running Club.
- Apr. 9 - Finnish-American Club of Saima monthly meeting, 7:30 pm, Saima Park, Fitchburg.

MASSACHUSETTS

- Apr. 10 - Raivaaja Publishing Company annual meeting, 7:30 pm, Saima Park, Fitchburg. Registration 7 pm.
- Apr. 12 - Northeast Finn-Am Historical Committee meeting, 11 am, Kaleva Koti, 107 Mechanic St, Fitchburg.
- Apr. 16 - Finnish-American Society of Cape Cod monthly meeting, 7 pm, Community Building, Rte 149, W. Barnstable.
- Apr. 19 - Finn Nite dinner dance, Saima Park, Fitchburg. Music by Hannu Mäkipuro & his orchestra. Tickets available at Raivaaja. Sponsored by FACS.

MICHIGAN

- Apr. 5 - "Nisu with Sisu Two," nisu-baking class with Grace Nayback, 10 am, Finnish Center, 35200 W Eight Mile Rd, Farmington Hills. Class size is limited. To register: 810-626-3618.
- Apr. 9 - FinnWeavers meet, 10:30 am, Finnish Center, Farmington Hills.
- Apr. 13 - New Generation meeting, 1 pm, Finnish Center, Farmington Hills.
 - Finnish Center Association general meeting, 2 pm, Finnish Center, Farmington Hills.
- Apr. 15 - FinnWeavers Workshop, 9 am-2:30 pm, Finnish Center, Farmington Hills.
- Apr. 19 - Flea Market, 9 am-3 pm, Finnish Center, Farmington Hills.
- Apr. 20 - Slide-talk show about Ingrians, 3 pm, Finnish Center, Farmington Hills. Sponsored by the Finnish American Historical Society of Michigan.

MINNESOTA

- Apr. 6 - "Piano Music from Finland," a recital by Craig Johnson, 3 pm, Sundin Hall, Hamline University, 1531 Hewitt Ave, St Paul.
 - Koivun Kaiku Kantele Ensemble in concert, 7 pm, Baumgaertner Auditorium, Brady Educational Center, University of St Thomas, Cretin Ave, St Paul.
- Apr. 13 - Diane Jarvi concert, 2 pm, The American Swedish Institute, 2600 Park Ave, Minneapolis.
- May 11-16 - Adult Week Session I at Salolampi Finnish Language Village, Bemidji. Registration information: 800-450-2214.
- May 16-21 - Adult Week Session II at Salolampi Finnish Language Village, Bemidji.

NEW YORK

- Apr. 11 - Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter membership meeting, 8 pm, Central Presbyterian Church, 593 Park Ave & 64th St, New York.
- Apr. 14 - Jaakko Kuusisto, violin, and Ilkka Paananen, piano, in concert, St Peter's Church, 619 Lexington Ave at 54th St, New York.

NORTH DAKOTA

- June 19-22 - FinnFest USA '97, All Seasons Arena, Minot. For more info: Minot Convention & Visitors Bureau, 2400 SW 10th St, Minot ND 58701. Tel. 701-857-8206 or 800-264-2626.

TEXAS

- Apr. 17 - Finnish-American Society of Dallas/Ft Worth monthly meeting, 7:30 pm, King of Glory Lutheran Church, 6411 LBJ Freeway, Dallas.

WASHINGTON

- Apr. 20 - Finlandia Foundation Seattle Chapter annual meeting, 2 pm, Finnish Lutheran Church, 8504 - 13th Ave NW, Seattle.

Events subject to change without notice

The Helmi Terttu Ham Story

An interview with a remarkable woman

by Liisa A. Lledes

The doorbell rang, I could hear it. Then I waited. Perhaps she was not home. I waited some more. Eventually there was a sound of shuffle inside, sound of soft steps, and then a smiling face appeared on the other side of the glass panel of the door. Helmi Ham came, supported by her crutches, opened the door and invited me in.

I looked around. Where could I sit? All around me (even in the kitchen) were books and magazines. Somewhere among this treasury of literature we found a couple of chairs in a comfortable "living room."

For some two hours we talked, shared life experiences, expressed our mutual love for Jesus and finally prayed. It was then that a thought was born in my mind to do a little story on Helmi Terttu Ham. She is a treasure! She loves historical facts. She is a living history "book" herself. I was fascinated. Helmi lives in a cozy little house at 17 Murray Rd. in South Ashburnham. She has lived there a long time. The house carries her unmistakable imprint! Thus came about this story.

In the course of time I sent Helmi a few questions, which she answered. The elderly Finns are becoming a scarcity among us. We need to cherish their experiences. This lady is worthy of our attention. Most of the story is in her own words.

Helmi recalls: "I was born in the period when large groups of emigrants came to America. Mother, Ida Koskela, and Dad, Vilho T. Matilainen, came in the early 1900s." Apparently her mother kept a notebook of all of her daily expenses. "They met in Gardner, where the Finns congregated in a large house on Nichols Street, even before a Finnish church was built.

Mother worked in the home of Dr. and Mrs. Lowell on Vernon St. as a general housekeeper. She served in many capacities - even assisting the doctor in minor surgeries in his adjacent doctor's office! Dad worked in the local chair factories of Gardner, a booming business in those days." Helmi's parents belonged to the Finnish Evangelical Lutheran church.

During the 1920s Helmi was in the elementary school. Her parents attended the so-called "Citizenship Classes" at Connor St. School. Apparently Helmi attended with them.

She remembers, "During the day I had Miss Cora Leamy in grades six-seven-eight; at night I listened while she taught adult class (of government, reading, rules and laws of a citizen of U.S.A.)." With respect Helmi recalls her parents as being "careful citizens, faithfully voting and observing the laws of the land and patriotic events."

In her early years Helmi "sat quietly" in her mother's Sunday School classes which she taught in Finnish. The children learned to fluently read Finnish, learned the catechism and the Bible. "We attended every service or *juhla*, year 'round, whatever the weather - walking, walking, walking..." Helmi remembers.

She also remembers her school years. She attended public schools: Grades 1-5 West St. School; grades 6-8 Connors St. School; Gardner High School (graduated 1935), Fitchburg State College (graduated 1939). She also took a number of courses in other institutions such as: State University, Genesco (NY), Vermont University, Burlington (VT), University of Nova Scotia, and graduate courses at Fitchburg State College. She proudly adds the educational experi-

Helmi Terttu Ham in a recent photo.

Photo: Liisa A. Lledes

ence she has enjoyed the most, "...listening to my husband preach for over 30 years from the best of textbooks - the Holy Bible."

Of her professional experiences as a teacher, Helmi says, "I had Elementary Teaching at Fitchburg - doing my practice teaching at Edgerley Building, but I had never been in a one-room-school. Just before graduating I visited a one-room-school on the Hubbardston Road for one day! It was thrilling!

"That summer, 1939, I had a round dozen teaching position offers and chose the farthest away, in Stowe, Vermont, in sight of Mt. Mansfield! Thereafter I spent five happy, rich years teaching in Vermont. Even now I am in touch with some of my dear friends in Vermont, although over 50 years have rolled by. (I can remember some of the names of pupils in every school where I taught). Oh, how the Lord directs and guides!"

Helmi remembers teaching "Sunday School" in some of those classrooms on a weekday afternoon, sponsored by the "American Sunday School Union." Her supervisor was the New England missionary, Bill Berry. Helmi comments, "The parents were willing, I was willing and the youngsters were all attending, with-

out a need for transportation!"

In addition to her teaching responsibilities, Helmi Ham also was a "Demonstration Teacher" for the state of Vermont, along with other faculty members. They worked out the schedule with the Teachers College as to when the various college student groups would visit classrooms for observation, including her classes. They would come in groups of 20-30 students, with their brown-bag lunches. She found these times invigorating, exciting.

While in Vermont, Helmi was able to attend the Nazarene Church in Johnson getting a ride from a family that drove to church by the house where she boarded.

Helmi says that some of her pupils are now in the service of the Lord.

How did Helmi meet her husband? She tells us. "During the WWII years everyone worked at war-related jobs. Alfred Shelby Ham was preparing for the Lord's work in Philadelphia and came to Gardner for the summer months. I met him at the Gardner Gospel Tabernacle. We both found work at Heywood Wakefield Co. Although a furniture factory, it was converted to war-related equipment."

"We were married on Feb. 26, 1944, in Mission St.

Congregational Church (*Lähetyskirko*) by Rev. Andrew Groop, who had married my folks in Gardner in 1909, and Rev. Arne Avikainen, in a bilingual ceremony. After Alfred's completion (of studies) we moved to Jay (ME), Attica (NY), Mohawk (NY) and South Ashburnham. We still have dear friends in all those locations - after 50 years."

For Helmi it is important that a personal relationship to Jesus Christ be established. She "met" Jesus a long time ago, as she recalls. She and some friends had attended a Youth Rally in Pine St. Baptist Church. Ted Malone was the guest speaker.

She remembers, "Although I had attended regularly the Lutheran services, it was on Dec. 2, 1932, at this service that I dedicated my life to Christ. I took my life's verse Prov. 3:5,6. The Lord has been faithful, gracious, loving."

Along with her pastor husband, Helmi was active in the various churches they served. She held many positions: superintendent of Sunday school, director of V.B.S., planner of missionary activities, youth groups, ladies' prayer groups, etc., etc...

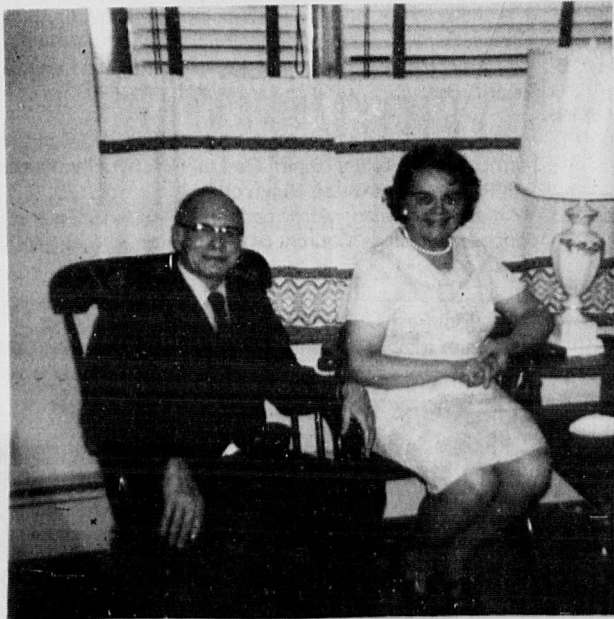
Always loving the Finns, she was involved in many ways with them.

"I was also involved with the Eastern Finnish *Lähetyskirko* Conference - at Camp Clear and the conference board. When Pastor Välikö had to leave the post of editor of the *Palvelija* publication, he suggested three replacements, and the two who refused left me to be the editor in 1982, even though I had just had my accident." Her daughter Kaarina Ham who is a missionary (Russia) urged her to accept the challenge. She did, and served for 12 years.

She did other things. "In the 1970s, when Kaleva Koti was just getting really into a steady schedule for (Finnish) classes, I taught for perhaps ten years. Rauni Cote and Lalla Brooks were the other teachers; I even had a 'Finnish Club' at John R. Briggs School in Ashburnham! We had enjoyable classes with singing Finnish songs, the 23rd Psalm, and studying about the great presidents, authors, leaders, athletes of Finland!"

Helmi has been interested in the various local ethnic groups most of her life. She provides some insight into her interests.

"My ethnic interest in Gardner was a natural! In my classes I had so many

Alfred and Helmi Ham

Photo courtesy Helmi Ham

next page

from previous page

from various foreign groups - Jewish, Polish, Lithuanians, French, Swedish, Finnish, Irish. We had a quartet when I was in 8th grade: Lempi Saari, soprano; Helmi Matilainen, alto; Vaito Varjo, tenor and Haskell Yaffa (Jewish) bass. We sang at patriotic programs, taught by our Irish Miss Cora Leamy."

Helmi remembers her life with much joy. But she has at least one regret. She regrets that she had not insisted on having her children learn the Finnish language.

"But," Helmi says, "in the years of their growth, we were more concerned in the spiritual growth of our family and churches." Having given her children to the Lord, Helmi can see His blessing on their lives. Her son Allan works at the Burbank Hospital in the Psychiatric Department, attends Christ Church - Episcopal - in Fitchburg. Son David teaches in Fort Myers, (FL). Daughter Kaarina is involved with Youth for Christ International in Moscow, Russia. Son John is a "trouble-shooter" for Simplex and also conducts a Bible study in his home. And son Paul works as a surveyor and designer in Marlboro, is an organist, and attends Christ Church in Fitchburg.

Finnish teachers (from left) Helmi Ham, Lalla Brooks and Rauni Cote at Fitchburg's Kaleva Koti in the mid-1970s.

Photo courtesy Helmi Ham

Helmi has a few closing remarks about her rich life experiences: "I'm proud that I was born when Finland was so much in the growing stage as a democracy. I was born Nov. 4, 1917; Finland's democracy was born Dec. 6, 1917 - a month later." (She wrote a

congratulatory letter to the President of Finland, when Finland became 50 years old.)

"I recall my mother," Helmi continues, "how often she and her sisters talked about the difficult days of the *sisällissota* (civil war) immediately following the independence peri-

od. At one time I could list all

tions." the presidents of Finland, but my memory is not so keen now. President Kyösti Kallio was a real believer and Christian, I believe, and stressed faith in the Lord as a bulwark for the Finnish government in his speeches and saluta-

tions." Thank you, Helmi, for sharing your life with us. It is a reminder for us as to how rich each individual life really is. May we cherish one another. May we hold in high esteem the elder population of Finns.

Salolampi Language Village Adult Weeks

The Salolampi Finnish Language Village has announced the guest speakers at this spring's sessions of the adult weeks at the village in the north woods of Minnesota.

Session I - May 11-16

Language instruction and practice in Finnish will be conducted at beginning, intermediate and advanced levels.

A translation workshop, in cooperation with Finnish-American Translators Association, will be offered for more fluent Finnish speakers. Dr. Riva Cederström of Ithaca (NY) is scheduled to be the facilitator and instructor for this workshop.

Finnish society and culture will be the major focus of the week with special presentations (in English) by several scholars.

Dr. Cederström will speak about Finnish literature and its translation.

Designer and educator Liisa Ojala will speak about contemporary Finnish visual art.

Majja-Riitta Riuttamäki of Helsinki is a designer who has worked with the company which produced the log cabins at Salolampi. She will

give a presentation about Finnish log houses and their modern interior design, and about contemporary textile and fiber artists.

Her husband, Dr. Keijo Rahkonen, of the Department of social policy at the University of Helsinki, will present and discuss his award-winning Finnish radio features programs.

Dr. Alfild Ingberg of Concordia College will speak about the Swedish-Finnish culture.

Session II - May 16-21

New participants and those wishing to continue from Session I are welcome. Language instruction will be offered at all levels, including continuation classes for those who attended Session I.

Liisa Ojala's research on the development of the Finnish *ryjy* rug from folk handicraft to contemporary art will be explored.

Well-known weaver Annikki Marttila will speak about ethnic arts in the Upper Midwest.

Salolampi's popular cook, Sadie Martin will share her recipes and skills.

Salolampi dean Larry

Saukko will offer presentations on Finnish rural buildings and Finnish-American music.

Dr. Ritva Cederström will speak about her work with the Finnish language.

Fall Session - Sept. 5-10

In addition to language instruction at all levels, presentations on Finnish history, genealogy and immigration are tentatively planned.

Enjoy the fall foliage from the porch of the lakeshore sauna and along the forest trails.

For more information and to register for adult weeks at Salolampi, contact: Salolampi Adult Program, Concordia Language Villages, 9500 Ruppstrasse NE, Bemidji, MN 56601; 1-800-45-2214; Fax: 218-586-3967; E-mail: kennedy@cord.edu

from Salolammen Sanomat

**Olethan
muistanut
uusia
tilauksesi?**

Harvard museum offering 'Walk through Lapland'

NEW YORK, NY - An eight-day walking trip featuring a close-up look at the unique birds, wildlife and forests of Finland's vast northern-most region is slated for June 15-23, 1997. "A Walk Through Lapland" is being presented by the Harvard University Museum of Cultural and Natural History in conjunction with European Walking Tours, a Swiss-based company considered a pioneer in the development of walking tours.

Designed for active adults accustomed to moderate exercise, the trip will feature daily walks through the hauntingly beautiful, seldom-visited tundra region led by noted Harvard biologist Don Pfister, who will provide special insights into the land's flora and fauna. An area sparsely populated by the indigenous Sami and covering nearly one third of Finland, Lapland boasts stunning vistas which are blanketed in the spring and summer with delicate wildflowers and abundant wildlife.

The tour starts in Rovaniemi, the capital in Finnish Lapland, with a visit to the award-winning Arktikum Science Center. Home base for the first half of the trip will be the rustic log cabins of Sallatunturin Tuvat in the historic town of Salla, which is surrounded by vast un-

touched wilderness and is home to several national parks. Local park rangers share their knowledge of the region's plants and animals on each walk.

For the second half of the trip, the group will transfer to Kuusamo, an area that boasts the largest number of bird species to be found in Finland and is noted for its thick forests, racing rivers, dramatic gorges and great profusion of plant species. Travelers will take the "Juma Walk" to Lake Juomasjärvi and the fascinating Kitkajoki River for superb bird watching. Bird watching is also planned on the "Kiutakangas & Oulankajoki River Walk" along the imposing Oulankajoki River, where breathtaking waterfalls and churning whitewater abound. Most routes are gently rolling countryside with some uphill walking. Frequent stops will be made to consider notable features along the way.

The land cost of "A Walk Through Finland" is \$1,990 per person and includes most meals; single supplement \$150. (Airfare is not included.)

For information or to receive a free brochure, please call 800-231-8448, e-mail ewt-walk@aol.com or visit www.walkingtours.com.

News from Finland

Window on the past

Finnish American newspapermen from a century ago

Last summer while on Michigan's Upper Peninsula, Toivo Tamminen of Riihimäki (Finland) made quite an extraordinary find in the junk box of an antique shop - an original print of the studio photograph of attendees of a meeting of Finnish American newspaper men held in Calumet (MI) in August 1898. Tamminen sent Raivaaja a copy of this historic photograph and it is reproduced above.

He also sent the following comments which have been translated by Roy Helander:

"I found this rare picture last summer on my study trip in Negaunee, Michigan, in a junk box at an antique shop. I immediately discerned something special about the picture when I saw a list of Finnish names. Several months went by before I discovered what the picture represents.

"After searching through tens of books, I found the picture in Rafael Engelberg's *Suomi ja Amerikan suomalaiset* (Finland and the Finnish Americans) on pages 202-204 along with some explanatory text. This picture must be one of the first showing the early editors and will be 100 years old next year. Unfortunately, the picture is faded, but perhaps it could still be printed in RAIVAAJA because of its historical interest.

"If I had more time, perhaps I could find something to say about each of the gentlemen."

In addition, Tamminen made these notes on the back of the

print:

"Meeting of Finnish American newspapermen in Calumet, Michigan, August 25-26, 1898. From left to right: Esa Eetu Takala, August Edwards, Fred Karinen, Kalle Haapakoski, August Nylund, Victor M. Burman, John Tuomaala, J. Emil Hendricson."

He also adds a bit of information about some of these men: "August Edwards founded *Amerikan Sanomat* (American News) in Ashtabula Harbor (OH) which he published for 10 years; Kalle Haapakoski published *Päivälehti* (Daily Paper) 1901-14; Victor Burman edited *Opas* (The Guide), a religious paper, in Calumet; August Nylund published *Uusi Kotimaa* (The New Homeland) in Minneapolis, 1881-; Esa Eetu Takala edited *Stirtolainen* (The Immigrant) in Brooklyn (NY)."

Upon seeing and reading about this photograph, I knew I had seen it before. Perhaps it was in Engelberg, but I had a memory that it was in a much older book. I looked at Raivaaja's copy of Aksell Järnefelt's *Suomalaiset Amerikassa*, published in Helsinki by Otava in 1899, and found it on page 312. The chapter which surrounds it contains additional information about early Finnish American newspapers and newspapermen. Certainly worth getting translated to be published in a future issue.

Jonathan Ratila

FINNFEST USA '98

from page 14

11 G. Goldthwaite Rd., Worcester MA 01605.

Membership provides financial aid, entitles you to a vote in the planning processes and ensures us that we have your support.

The program committee toiled long and hard over selection of a theme and have offered "Celebrating Our Finnish Legacy." Similar toilsome considerations were given to a logo and the final decision was to use Portland Headlight, which was suggested by our own Laila Suomela. The logo will be prominently used on letter-

heads, t-shirts and program booklets.

The Finnish American Heritage Society of Maine was pleased to have Finnfest USA '98 president, Henry Hirvi, and his wife, Eva, as guests at the February meeting. It is his intent to visit each of the societies which will be participating in the 1998 fest. His goal will be to get to know the people and the club activities as well as possibly identifying individuals or skills that can be used in '98.

Eva K. Bean
FinnFest '98 director
in *The Maine Finn*

DESTRUCTIVE FORCES

from page 14

While he was gone, his mother had risen. When Matti went to ask her for the key to the flour room, she was startled, but when he explained that he had brought a rack of flour, she cried out:

"A rack of flour?"

Quickly she went to get the key and rushed to open the door. When Matti dropped the flour from his shoulders to the floor, she wrapped her arms around his neck, but could not say a word.

After Matti left the room, she returned the flour she had borrowed from the parish barrel.

Then she took the bread she had baked for her husband, sliced it, and distributed a slice each to her household and the people in the soup kitchen. She herself went to take the pieces out to the cottage in the yard.

It was a joyful night in the Hautala soup kitchen. But shortly the woman of the house was seized by another fit of fever. Soon the whole household was in turmoil.

The old master, whom no one had time to look in on during the evening, did not complain. From

time to time he would wipe the tears from his eyes, rap on the wall to summon someone, and ask:

"How is mother doing?"

The woman began to wait for her imminent death. She had a great sense of well-being - all was in order between herself and God. Her exhausted body lasted for two weeks, and then Janne was left a widower.

(To be continued)

©Translation Richard A. Impola
1996

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Wärtsilä Diesel investointi 90 miljoonaa markkaa Uusi moottoritehdas vihittiin Vaasassa

Maailman suurin raskaiden ja keskiraskaiden dieselmoottoreiden valmistaja Wärtsilä Diesel on vihkinnyt käyttöön uuden W20-tuote- tehtaansa Vaasassa. Investoinnin arvo on noin 40 miljoonaa markkaa.

Wärtsilä 20-moottorivalmistuksen eriyttäminen omaksi tuotetehtäksi on osa Wärtsilä Diesel Oy:n kehityssuunnitelmaa, jonka tarkoituksena on kaksinkertaistaa moottorivalmistuksen volyymi vuoteen 2000 mennessä.

Tehtaan vihki Wärtsilä Diesel-ryhmän toimitusjohtaja Pentti-Juhani Hintikka.

Vaasan tehtaan johtaja Erik Pettersson kertoo kehityksen moottoreiden valmistuksessa olleen huimaa viime vuosina.

"Kun moottorin valmistus vielä 70-luvulla kesti lähes vuoden, niin tulevaisuudessa 2000-luvun alkuun mennessä moottori valmistuu kymmenessä päivässä."

Vaasan tehtaat ovat investoineet 85-90 miljoonaa markkaa vuosittain viimeisen kahden vuoden aikana.

"Tänä vuonna investoinnit ovat samansuuruiset", Pettersson sanoo.

Vuosina 1997-1999 Wärtsilä Dieselin suunnitelmassa on tehdä lisäinvestointeja Vaasan tehtaaseen. Tämän vuoden lopulla valmistuu vielä W32-tehdas. Jakson aikana myös työvoimaa lisätään.

Wärtsilä Dieselin toimitusjohtaja Matti J. Mikkonen kertoi yhtiön päävientialueen olevan Aasiassa.

Toimitusjohtaja Matti J. Mikkonen kertoo Wärtsilä Dieselin päämarkkinoiden olevan tällä hetkellä Aasiassa.

"Aasian osuus on 65 prosenttia ja Euroopan 25 prosenttia."

Hänen mukaansa uusi moottori on saanut erittäin hyvän vastaanoton markkinoilla.

"Moottori on lähinnä apumoottori suurin aluksiin." (Demari)

Postit auki pidempään

Postikonttorit ovat toukokuun alusta lähtien auki myös iltaisin. 130 vilkkaimman postin aukioloaika pidennetään iltakahdeksaan, muut Postin omat konttorit ovat auki iltakuuteen.

Kauppojen ja erilaisten liikkeiden yhteydessä toimivat yli tuhat postia palvelevat posti-asiakkaita normaaleina aukioloaikoinaan. Valtaosa myös näistä posteista on auki iltaisin, ja eräissä voi posti-asioita hoitaa viikonloppuisinkin.

Aukioloaikojen pidentämisellä Posti pyrkii parantamaan palvelujen saatavuutta. Päivätyössä käyville asiakkaille ilta-aukioloajat tuovat helpotusta postissa asiointiin.

Suomalaiset jäävät pois MM-uinneista

Suomalaiset uimarit eivät puhalla altaaseen lyhyen radan MM-kisoissa huhtikuun loppupuolella Göteborgissa. Pois jäämisestä ilmoitti uinnin päävalmentaja **Kari Ormo**.

Syynä suomalaisten päätökseen on MM-kilpailujen väärä ajankohta. Göteborgin kisat pidetään 17.-20. huhtikuuta, ja ne osuvat keskelle Suomen joukkueen peruskuntokautta. Joukkue katsoo myös, että MM-kisat ovat liian lähellä kesän pitkän radan kauden (50 m:n allas) alkua.

MM-rajat ovat alittaneet **Vesa Hanski, Jani Sievinen, Petteri Lehtinen, Göran Porvali, Anu Koivisto** ja **Paula Harmokivi**.

Jani Sievisen suunnitelmat ovat tässä vaiheessa sen verran selvillä, että hän aloittaa kilpallukautensa toukokuun lopussa Barcelonassa. Sitä edeltää kahden viikon leiri Espanjassa.

Eduskuntaryhmät vastasivat Jeltsinille

Venäjän presidentti **Boris Jeltsin**in *Hel싱in Sanomille* myöntämä kirjallinen haastattelu huipukokouksen alla nousi keskeiseksi teemaksi eduskunnan turvallisuuspoliittisessa keskustelussa. Kun Jeltsin haastattelussa oli sanonut, että hän ei millään muotoa pidä Suomen turvallisuuspoliittisia valintoja yhdentekevinä Venäjälle ja korosti Suomen nykyisen linjan tärkeyttä, eduskunta korosti Suomen omaa harkinta- ja päätösvaltaa.

Pääministeri **Paavo Lipponen** (sd) korosti useaan otteeseen hallituksen turvallisuus- ja puolustuspoliittista selontekoa, että Suomi tarkkailee tilanteen kehitystä, vaikkei nyt ole liittoutumassa.

Kokoomuksen eduskuntaryhmän puheenjohtaja **Ben Zyskovicz** korosti, että Suomi ja vain Suomi ratkaisee oman kansallisen etunsa pohjalta miten se suhtautuu Naton laajentumiseen.

Sosiaalidemokraattien ryhmäpuheenvuorossa **Antero Kekkonen** varoitti elämöinnistä mutta piti avointa keskustelua hyvänä. Se ei vahingoita kehtään ja on aina suotavampaa kuin epämääräinen jupina nurkan takana.

Keskustan puheenjohtaja **Esko Aho** kehui hallituksen turvallisuuspoliittisia linjauksia ja lupasi tukea liittoutumattomuutta jopa hallitusta itseään vastaan.

Eduskunnassa on asian yhteydessä odotettavissa äänestys ainakin muutamien varuskuntien lak-kauttamisesta.

(Suomi-Seura)

Uusien läänien maaherrat nimitetty

Tasavallan presidentti on nimittänyt viiden uuden läänin maaherrat. Pohjoisissa lääneissä jatkavat entiset keskustalaiset maaherrat; **Hannele Pokka** Lapissa ja **Eino Siuruainen** Oulussa.

Uuden Länsi-Suomen läänin maaherraksi Turkuun siirtyy Alkon entinen pääjohtaja, sosiaalidemokraatti **Heikki Koski**. Uudeksi Itä-Suomen maaherraksi Mikkeliin on nimitetty Vantaan kaupunginjohtaja, entinen ministeri ja kansanedustaja **Pirjo Ala-Kapce** (sd).

Etelä-Suomen uudeksi maaherraksi Hämeenlinnaan tuli yllätysvaihtoehtona viime vaiheessa esiin noussut kokoomuksen nykyinen liikenneministeri **Tuula Linnainmaa**.

(Suomi-Seura)

RAIVAAJA

TILAUS JA/TAI OSOITTEENMUUTOS

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

NIMI _____

OSOITE _____

Uusi tilaus _____ uudistus _____

Maksu \$ _____

TILAUSHINNAT:

USA: 12kk \$28.00; 6kk \$20.00; 3kk \$16.00
Ulkomaat: 12kk \$33.00; 6kk \$25.00

Raivaaja

P.O. Box 600

Fitchburg, MA 01420-0600

Puh. 508-343-3822 Fax: 508-343-8147

Huippukokouksen sivustakatsojana

Käväsin taas Helsingissä juuri aurinkoisinpana, valkakin koleana kevätaikana maaliskuun puolivälissä. Sattuipa, että muitakin tältä mantereelta matkannetta vilisi pääkaupungissa satamäärin. Kuului siellä olleen presidentti Clintonin, jonka ei vahingossakaan sallittu näkyvän rahvaalle missään tilanteessa. Sitäkin enemmän häntä ja virkaveljeään presidentti Jeltsiniä näkyi televisiossa.

Clintonin ja Jeltsinin tapaaminen sai valtavaa huomiota mediassa ympäri maailman. Tavallista suomalaista se ei juuri heivauttanut. Mustien autojen kiitäessä poliisisaattueessa pitkin Helsingin katuja, oli vain kourallinen kansalaisia vaivautunut seisoskelemaan kadunvarsilla.

Turha sellä tienposkessa olisikin ollut pälistellä, sillä ainakaan Clintonista ei näkynyt jälkeäkään. Autoletkan kärjessä ajanut limusiini kuljetti sisällään jonkun muun kuin presidentin. Perässä seurannut valkoinen korotettu inva-pakettiauto osoittautui jälkepäin olevan se ajoneuvo, jonka sisällä pöleksi USA:n presidentti. Virkaveli Jeltsin puolestaan hurautteli Helsingin halki omassa venäläisvalmistisessa Zil-limusiinissaan, jonka ikkunasta aurinkoisesti hymyilevä presidentti vilkutteli kansalle.

Näiden kahden foipiaan tapaamista odotettiin mediasa suurella mielenkiinnolla. Kun sitten polvilleikkauksesta toipuva Yhdysvaltain presidentti saapui erikoisvalmistisella VC-25A jumbojetillä Helsinki-Vantaan lentokentälle, saatiin vastaanottajakaartissa kokea poikkeuksellinen näytelmä. Clinton ei voinut jalkavamman sa vuoksi laskeutua koneesta portaita, joten häntä varten oli hankittu catering-palvelujen nostolava-auto.

Piinallisten söhläysten jälkeen nostolava saatiin vasta toisella yrittämlälä oikeaan kohtaan koneen kyljessä ja presidentti pöyrätuoleineen sinne sisään. Kun sitten kontti oli laskettu alas punaisen maton eteen ja kippiovi avattu, näkyi ovesta ensimmäisenä jalka. Presidentti istui pöyrätuolissa kipeä jalka ojossa ja tämä mustalahkeinen jalka oli ensimmäinen kuva, joka maailmalle välittyi Yhdysvaltain presidentin saapumisesta huipputason neuvotteluun Helsinkiin. Perässä seurasi loputkin herra presidentistä, joka hieman vaisusti ja vaivautuneena vilkutti kymmenille kansainvälisille valokuvaajille.

Jos oli tapa, jolla Clinton saapui, yllättävä, sitä oli kieltämättä myös Jeltsinin. Tämä kuitenkin myönteisessä mielessä. Sydänleikkauksesta toipumassa oleva Jeltsin laskeutui reippain askelin portaita alas kentän punaiselle matolle, tervehti aurinkoisesti hymyillen vastaanottajiaan ja kuunteli ryhdikkäänä seisten maiden kansallislaulut. Huomattavasti hoikistunut ja silminnähdyn hyväkuntoinen Jeltsin veti kaikki pisteet kotiin reippaalla olemuksellaan.

Kentältä Jeltsinin limusiini kiidatti presidentin Valtion vierastaloon Munkkiniemessä. Meidän munkkiniemeläisten oli kuitenkin tyytyminen tietoon, että suurvaltojen korkeimmat johtajat keskustelevat maailman polttavista kysymyksistä kivenheiton päässä kotioveltamme. Vain helikoptereiden jatkuva pärinä yläpuolellamme ja useiden poliisipartioiden ilmestyminen kotinurkillemme muistuttivat meitä tästä muutaman päivän ajan. Muutoin sujui elämä eteenpäin normaaliin rauhalliseen taapaansa.

SINI HARJUNMAA
HOLDEN, MA

Alexi ja Jenna suosikkiniimiä

Vuonna 1996 Suomessa syntyneiden lasten suosituimmat etunimet olivat **Alexi** ja **Jenna**. Viime vuonna syntyi kaikkiaan yli 60,500 lasta, joista poikia oli noin 31,000 ja tyttöjä reilut 29,500, ilmenee Väestörekisterikeskuksen tiedoista.

Poikien viisi suosituinta ensimmäistä etunimeä olivat **Alexi**, **Ville**, **Niko**, **Juho** ja **Teemu**. Alexi-nimen sai 682 miehen alkua.

Tyttöjen suosituimmat ensimmäiset etunimet olivat puolestaan **Jenna**, **Laura**, **Roosa**, **Veera** ja **Emilia**. Viime vuonna syntyi kaikkiaan 490 Jennaa.

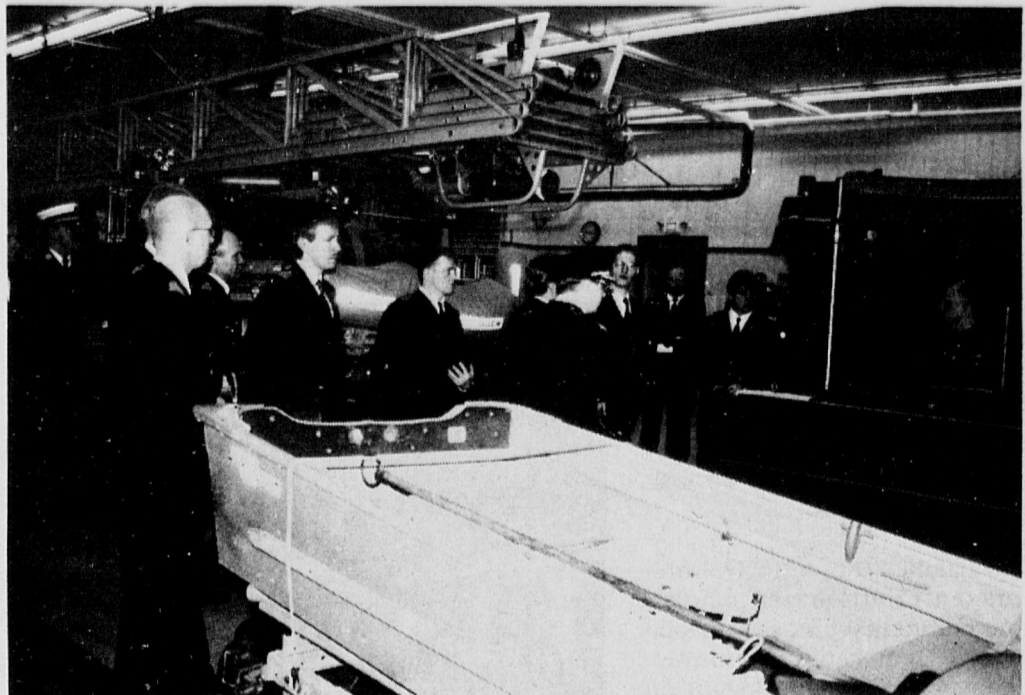
Jos mukaan lasketaan myös toiset ja kolmannet etunimet, tyttöjen ylivoimaisesti suosituimmaksi nimeksi nousi **Maria** (3306). Toisena suosituimmuusjärjestyksessä oli **Emilia** (2058).

Poikien kohdalla kilpailu oli tässä tapauksessa tiukempaa. Suosituimmaksi nimeksi nousi **Juhani** (2126), mutta **Mikael** (2116) seurasi tiukasti kannoilla.

Nimien lukumäärä on kerätty väestötietojärjestelmään rekisteröidyistä syntymäilmoituksista.

PELASTUSOIPISTOLAISET OPINTOMATKALLA

jatkoa sivulta 5

Suomalaiskukulnen palomies Kevin Nivala (olk.) esittelemässä vesillä tapahtuvaa pelastustointia.

27-48-vuotiaita. Usealla on miehistötätävissä. Joukossa takanaan pitkä ammattikokemus päälylystö, alipäälylystö tai

kaksi virolaista opiskelijaa.

Tässä kurssilaiset kotipaikkakuntineen:

Ari Halminen (Saarijärvi), Tapio Hannula (Pori), Jari Heiskanen (Savonlinna), Esko Jokisaari (Lapua), Markku Kinnunen (Äänekoski), Tuomo Koskinen (Hyvinkää), Mikka Koukku (Riihimäki), Mika Kuplainen (Kuopio), Elmar Murs (Tarto, Viro), Villu Ojasoo (Tallinna, Viro), Lauri Paavilainen (Tampere), Jari Pirinen (Varkaus), Timo Suominen (Kuopio), Raimo Toppi (Halluoto) ja Jouni Virta (Porvoo).

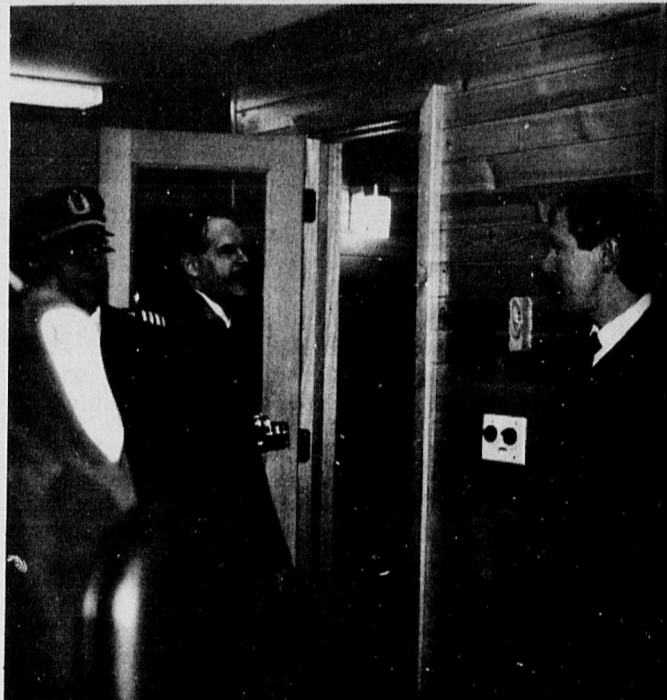
Kurssilaiset olivat myös yllättyneitä siitä, että täällä sekä poliisi että palolaitos toimivat kunnan alaisuudessa. Suomessa poliisi on valtiollinen, palolaitos sen sijaan kunnallinen.

Mitään suuria eroja ei tälläkäläisissä ja suomalaisissa palo- ja pelastustoimissa havaittu, mutta pieniä kylläkin.

"Miehistöä on täällä kolme kertaa enemmän, joka kunnassa on oma hälytyskeskus ja yhteistoiminta poliisin kanssa tiivistä", Mehto luetelti.

Hän kertoi, että Suomessa on tällä hetkellä kokeillun alaisuudessa neljä hätäkeskusta, mitkä toimivat yhdessä poliisin kanssa. Tarkoituksena on siirtyä siihen.

Kuopion Pelastusopisto on ainoa alan valtiollinen oppilaitos. Pyrkijöistä osa joudutaan käännättämään ovelta, sillä opiskelijapaikkoja on vain 270.

Yllätys, yllätys! Westminsterin palolaitokselta löytyi kunnan saunakoti. Lauri Paavilainen (vas.), Ari Halminen ja Elmar Murs kyselyvät, onko saunalla käyttöä kun se loisti vielä uutuuttaan.

1997

FINNEXPRESS

Save on travel to Finland

When you're thinking of going to Finland, one call to FinnExpress at Hanslin Travel Service can save you money on airline tickets, hotels, cars, cruises and other travel arrangements. We have over 30 years experience in providing economical travel arrangements to Finland. For information and reservations, please call today.

Norvista
Hanslin Travel Service Division

228 East 45th Street • New York, NY 10017
(800) 677-6454 • (212) 818-1198

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.
Meetings every 2nd Friday of the month from October through May.
CENTRAL PRESBYTERIAN CHURCH
593 Park Ave & 64th St., NYC
Mailing address for information
P.O. Box 2590
Grand Central Station,
New York, NY 10163